

1994

Tillit i samfunnet

Statistisk sentralbyrås virke i 1994 bidrog til å opprettholde vår tillit i det norske samfunnet, sier adm. dir. Svein Longva, side 3

Opptatt av personvern

SSB er en "storkunde" som tar personvern alvorlig, fastslår direktør Georg Apenes i Datatilsynet, side 4

Økt registerbruk

Statistisk samordning og mer bruk av registre er viktige satsingsområder i SSB, side 6, 7, 8 og 9

340 millioner

Det kostet 340 millioner kroner å drive SSB i 1994. Ekstra flytteutgifter og overgang til edb-basert intervjuing bidrog til underskudd, side 17

Redaksjon: Svein Longva (ansv. red.), Anne-Sissel Skånvik (red.), Siw Ellen Jakobsen, Jan Erik Kristiansen, Bjørg Moen.

Redigering: Kirsten Aanerud, Elin Berntzen, Else Efstad, Oddveig Dystland.

Design: Enzo Finger Design. **Trykk:** Lobo Grafisk as.

Adm. dir. Svein Longva: – Tilfreds med vår store tillit i samfunnet	3
Datasikkerhet og personvern	4
Store prosjekter i 1994	5
Statistisk samordning	6
Økt bruk av registre	7
Mer effektiv datainnsamling og skifte av teknologi	8
Forholdet til oppgavegiverne	9
Tabell over sentrale statistikker	10
Forskningsvirksomheten	12
Informasjonsvirksomheten	14
Internasjonalt samarbeid	16
Regnskap	17
Oppdragsvirksomheten	19
Personalet	20
Publikasjonsoversikt	21
Organisasjonskart	27

Publikasjoner

Statistisk sentralbyrå utgir statistikk og analyser i en rekke ulike serier og periodiske publikasjoner.

Norges offisielle statistikk formidler statistikk hovedsakelig i form av tabeller. I denne serien inngår også Statistisk årbok, Statistisk månedshefte, Historisk statistikk og Regionalstatistikk. **Samfunnsspeilet** og **Økonomiske analyser** er tidsskrifter som bringer utdypende kommentarer og analyser. **Statistiske analyser** bringer mer "populære" analyser, som retter seg mot en større leserkrets. **Sosiale og økonomiske studier** er en serie for forskningsformidling. **Rapporter** utgis i tilknytning til de enkelte statistikkområdene eller aktuelle prosjekter og oppdrag.

Aktuell statistikk presenteres også i ulike tema-publikasjoner, som **Bank- og kredittstatistikk**, **Månedstatistikk over utenrikshandelen** og **Bygginfo**.

Bestilling av publikasjoner:

For abonnement, samt kjøp av enkeltpublikasjoner: Statistisk sentralbyrå, Salg- og abonnementservice, Postboks 8131 Dep., 0033 Oslo.
Telefon: 22 00 44 80. Telefaks: 22 86 49 76.

Enkeltpublikasjoner kan også kjøpes hos:
Akademika - avdeling for offentlige publikasjoner, Møllergt. 17, Postboks 8134 Dep., 0033 Oslo.
Telefon: 22 11 67 70. Telefaks: 22 42 05 51.

Alle publikasjoner finnes i vårt bibliotek.
Telefon: 22 86 46 42/43. Telefaks: 22 86 45 04.

Elektronisk formidling

SSB-data online inneholder statistikk fra de fleste emner med tilbakegående tall og opplysninger om SSBs publikasjoner. Det utgis hvert år en **CD-ROM med nordisk statistikk**. Pressemeldinger, statistikk fra Ukens statistikk, offisiell statistikk og annen informasjon fra SSB finner man også på Web-tjeneren på **Internet: <http://www.ssb.no>**

Årsmelding 1994

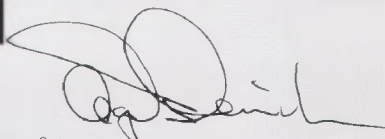
Statistisk sentralbyrå ble opprettet i 1876 og har siden vært Norges sentrale institusjon for utarbeiding av offisiell statistikk. Gjennom innsamling, bearbeiding og formidling av statistikk og utarbeiding av analyser bidrar Statistisk sentralbyrå til at samfunnsdebatt og samfunnsstyring er basert på et best mulig faktagrunnlag.

SSBs virksomhet er i hovedtrekk nedfelt i "Lov om offisiell statistikk og Statistisk sentralbyrå" av 16. juni 1989. Faglig sett er SSB en uavhengig institusjon, underlagt overordnede retningslinjer og finansielle rammer som regjering og Storting setter for virksomheten.

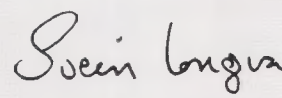
Statistisk sentralbyrås årsmelding for 1994 presenterer hovedtrekkene i virksomheten og viktige satsingsområder, i tillegg til generell presentasjon av institusjonen. Statistisk sentralbyrå utarbeider også årlige virksomhetsplaner. Virksomhet og planer 1994-1995 gir både en kortfattet samlet oversikt over virksomheten og planene og mer detaljert oversikt for avdelingen.

I løpet av de siste 40 - 50 årene har SSB også blitt en ledende institusjon for samfunnsforskning og analyse. Forskningsavdelingens årsmelding for 1994 - **Annual Report** - gir mer informasjon om sentrale deler av forskningsvirksomheten.

Oslo/Kongsvinger, april 1995

Åge Danielsen
Styreleder

Svein Longva
Adm. direktør

- Tilfreds med vår store tillit i samfunnet

1994 var året Statistisk sentralbyrå

- var faktaleverandør i EU-debatten
- fikk de første resultater av den nye satsingen på administrative registre
- utvidet det internasjonale samarbeidet
- fullførte Skattereformprosjektet og avsluttet et nesten 30 år langt arbeid for Toll- og avgiftsdirektoratet
- kunne legge fram presis dokumentasjon på den økonomiske oppgangen i Norge

Men alt var ikke like positivt. I 1994

- gikk Statistisk sentralbyrå med underskudd for andre år på rad
- måtte fullføring av hovedrevisjonen av Nasjonalregnskapet utsettes til 1995
- kom SSB til kort i å påvirke registereiere

Administrerende direktør Svein Longva, hva var du selv mest fornøyd med av det arbeidet Statistisk sentralbyrå utførte i løpet av 1994?

- Først og fremst er jeg fornøyd med at vi opprettholdt og kanskje styrket den tilliten Statistisk sentralbyrå har i det norske samfunnet. Sammenlignet med statistikkbyråer i andre land har vi svært høye svarprosjenter på de sentrale statistiske undersøkelser. Det er et kvalitetsstempel.

- Statistisk sentralbyrå har en svært omfattende produksjon av statistikk og analyser. Mye av faktagrunnlaget for samfunnsdebatt, forhandlinger og politiske beslutninger kommer fra Statistisk sentralbyrå. Vi leverer et produkt som det totalt sett er god grunn til å være fornøyd med, spesielt når man tar hensyn til hvilke kompliserte prosesser vi skal belyse. Omtrent hver dag kan vi presentere nye tall fra en eller flere statistikker. Dette krever et grundig forarbeid, og ikke minst samarbeid med et stort antall oppgavegivere og registereiere. Mye kan gå galt underveis i prosessen fra utfylt skjema til de nye tallene står på trykk i Ukens statistikk. Det er ingen selvfølge at konsumprisindeksen skal foreligge til et bestemt klokkeslett den 10. i hver måned - noe den imidlertid gjør.

- I løpet av 1994 fikk vi også større tyngde inn i satsingen vår på registre, som igjen sparer oppgavegiverne for skjema utfylling, utvider statistikkgrunnlaget og bedrer vårt produkt. Direkte bruk av Momsregisteret - som vi lenge hadde jobbet med - fikk et gjennombrudd i 1994. Dette registeret, som er basert på innbetalt moms, gjør oss blant annet i stand til å gi omsetningstall for en rekke bransjer. Registerbruken vil også gi bedre kvalitet i statistikkproduksjonen.

- Vi er også godt fornøyd med det internasjonale samarbeidet, for eksempel i forbindelse med EØS-avtalen. Selv om Norge står utenfor EU, er statistikk samarbeidet meget omfattende.

Hva skjedde i løpet av fjoråret som du ikke setter like stor pris på?

- Det måtte være de områdene der det vi hadde planlagt *ikke* skjedde. Vi kom til kort i samarbeidet med en del registereiere, ved at vi ikke fikk godt nok gjennomslag for våre ønsker.

- Hovedrevisjonen av nasjonalregnskapet skulle etter planen ha vært fullført i løpet av 1994. Dette ble utsatt fordi vi gapte over mer enn først beregnet. En del av dette skyldes internasjonal samordning.

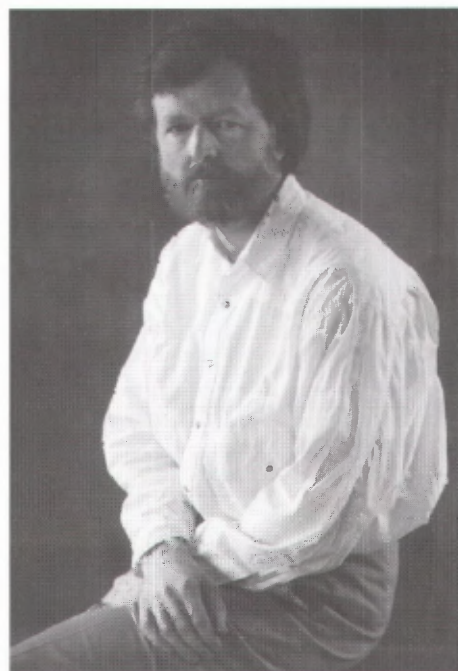

Foto: Trygve Indrelid.

- Omleggingen av industristatistikken er også utsatt med ett år, blant annet fordi vi måtte konsentrere oss om hovedrevisjonen. Omleggingen av lønnsstatistikken vil også bli noe forsinket.

- Selv om aktualitet og kvalitet ble forbedret for en rekke statistikker i 1994, har vi fremdeles en del vi ikke er spesielt stolte av, selv om ansvaret i noen tilfeller ligger andre steder enn i Statistisk sentralbyrå. Det verste eksempelet er trolig fiskeristatistikken.

Relativt kort tid før folkeavstemningen beregnet forskere i Statistisk sentralbyrå noen konsekvenser av et eventuelt EU-medlemskap for Landbrukets Utredningskontor. Både fra NHO og regjeringshold ble beregningene kritisert. Burde Statistisk sentralbyrå sagt nei til dette oppdraget?

- Statistisk sentralbyrå er en faglig uavhengig institusjon som selv avgjør hvordan arbeidet utføres og når og hvordan vi publiserer. Når det gjelder oppdrag bestemmer vi selv hva vi påtar oss, og hvem vi beregner for. Vår oppgave er etter min mening å bidra med balansert og saklig informasjon, ikke minst i

forts. side 4

en slik sak der landet skulle ta en viktig beslutning. Dette stiller selv sagt særlige krav til vår samlede virksomhet. Akkurat disse beregningene gav **noen** konsekvenser av et EU-medlemskap, basert på flere mulige forutsetninger. Arbeidet var et nyttig og interessant supplement til annen informasjon foran EU-avstemningen. Statistisk sentralbyrå formidlet for øvrig et bredt spekter EU-relevant informasjon i månedene fram mot folkeavstemningen, i tidsskriftene Ukens statistikk og Samfunnsspeilet.

– For offentlige midler har Statistisk sentralbyrå gjennom mange år utviklet et analyseapparat som må være offentlig tilgjengelig. Vårt analyseapparat og vår utredningskapasitet blir heldigvis brukt i svært mange sammenhenger. Utover å hindre direkte misbruk, ville det ikke vært klokt av Statistisk sentralbyrå å forbeholde modellapparatet for noen få, utvalgte brukere.

De siste årene har Stortinget forutsatt at Statistisk sentralbyrå skulle øke egenfinansieringen. I budsjettbehandlingen i fjor høst ble denne forutsetningen forlatt. Bør ikke Byrået kunne øke inntektene av salg og oppdrag?

– En offentlig institusjon som i hovedsak produserer et kollektivt gode kan ikke bli for avhengig av markedet og basere virksomheten på det. Ved en altfor sterk markedsorientering kan vi risikere at vi ikke makter å fylle vår oppgave fullt ut som uavhengig, nøytral og seriøs statistikkprodusent. I 1994 utgjorde salg og oppdrag om lag 20 prosent av inntektene. At vi ikke lenger er pålagt et krav om økt inntjening er selvsagt ikke til hinder for at vi fortsatt skal markedsfinansiere deler av vår virksomhet og ta på oss oppdrag der det er hensiktsmessig for våre brukere. Når det gjelder den del av virksomheten som er finansiert over statsbudsjettet, er det liten tvil om at Statistisk sentralbyrå har et for høyt aktivitetsnivå i forhold til inntektene, noe vi må ta konsekvensen av fra og med 1996. I fjor gikk vi med underskudd i budsjettet for andre år på rad. Også 1995 vil gi underskudd.

Datasikkerhet på dagsorden

I 1994 ble det utarbeidet ny håndbok i datasikkerhet og fysisk sikring. Det ble også satt i gang arbeid for å få enklere konsesjonsbestemmelser fra Datatilsynet, som er mer tilpasset SSBs virksomhet uten å redusere på kravene til datavern.

Personvern og datasikkerhet står fast på dagsorden i SSB. Det er blant annet et eget sikkerhetsutvalg som utarbeider regler, retningslinjer og instruksjoner for innsamling, behandling, oppbevaring og formidling av statistiske data.

I løpet av 1994 ble det laget mer detaljerte retningslinjer for utlevering av data til forsknings- og planleggingsformål. Målet for dette arbeidet var å bringe utleveringspraksis bedre i overensstemmelse med lov og regelverk. De nye retningslinjene krever i større utstrekning godkjenning av administrerende direktør i konkrete utleveringssaker. Det er også tatt initiativ til bedre oppfølgingsrutiner av avtaler om datautlevering for blant annet å sikre at dataene blir slettet etter avtaleperiodens utløp.

Direktør Georg Apenes i Datatilsynet:

– SSB: "Storkunde" som tar personvern alvorlig

Statistisk sentralbyrå har store mengder person- og bedriftsopplysninger i sine registre. Datatilsynets direktør Georg Apenes avviser at det gir grunn til bekymring. Datatilsynet ser på Statistisk sentralbyrå som en seriøs "storkunde".

De aller fleste institusjoner som søker konsesjon fra Datatilsynet til å lagre eller sammenstille personopplysninger, har sjelden mer enn en søknad i året. Fra Statistisk sentralbyrå fikk Datatilsynet hele 30 konsesjonssøknader, eller meldinger, i løpet av 1994. Fordi SSB har rammekonsesjon fra Datatilsynet, sendes det bare en såkalt melding hver gang SSB ønsker å opprette et register med persondata.

Ingen kontrollbesøk i 1994 og heller ingen avslåtte søknader om konsesjon. Det betyr vel at Datatilsynet er nokså fornøyd med Statistisk sentralbyrå, direktør Georg Apenes?

– Samarbeidet med Statistisk sentralbyrå er basert på god kommunikasjon og utveksling av informasjon. Vi har mange konkrete eksempler på at SSB er opptatt av personvern. I de tilfellene vi har funnet noe å kritisere, har det mest bunn i mangel på informasjon mellom oss. Datatilsynet ser det heller ikke som sin oppgave å storme uanmeldt inn for å sjekke om datasikkerheten er godt nok ivarettatt.

Ved utgangen av 1994 hadde Statistisk sentralbyrå rundt 275 ulike registre med personopplysninger. Gir ikke det grunn til ekstra overvåking?

– Antall registre i seg selv er ikke noe problem. Det er registereierne med bare en konsesjon som gir oss langt større grunn til bekymring.

Politikernes ansvar

Datadirektøren mener det er større grunn til å være oppmerksom på at SSBs posisjon som uavhengig og seriøs databehandler må sikres også i framtiden.

– Politikerne må gi Statistisk sentralbyrå økonomiske rammebetingelser som gir Byrået mulighet til å bevare sin uhildede posisjon i samfunnet. Byrået må ikke - av økonomiske årsaker - bli nødt til å ta oppdrag eller gå inn i samarbeidsforhold som rokker ved dette. Statistisk sentralbyrå har vært, og er, en troverdig og traust institusjon med viktige samfunnsoppgaver. Det er mange av oss som vil at SSB skal være slik også i framtiden.

Hovedrevisjon pågår

Hovedrevisjonen av nasjonalregnskapet er for tiden en av Statistisk sentralbyrås mest prioriterte arbeidsoppgaver. Arbeidet skulle ha vært fullført i 1994, men de første resultatene vil ikke bli klare før sommeren 1995. I 1994 ble det brukt 20 årsverk til dette, i 1995 er det planlagt 11 årsverk.

Sommeren 1995 vil reviderte årstall for årene 1988-1992, og reviderte kvartalstall for perioden 1. kvartal 1993 -1. kvartal 1995 bli lagt fram.

Hovedrevisjonen omfatter endringer i definisjoner og klassifikasjoner, og revisjon av tall som tidligere er publisert. Bakgrunnen er dels innarbeiding av nye, internasjonale retningslinjer, dels viktige kvalitetsforbedringer. Arbeidet med hovedrevisjonen har pågått i flere år. Det

er svært ressurskrevende, og medfører at nye datakilder og beregningsmetoder tas i bruk.

EØS-avtalen

Ifølge EØS-avtalen skal det utarbeides en fullstendig dokumentasjon av datakilder, metoder og beregningsrutiner i det norske nasjonalregnskapet. Arbeidet med denne dokumentasjonen startet i 1994 og vil foreligge høsten 1995. Dette skjer parallelt med hovedrevisjonen.

Skattereformprosjektet:

Fullført i 1994

I 1994 la Statistisk sentralbyrå fram datagrunnlaget for evaluering av skattereformen. Prosjektet var et oppdrag for Finansdepartementet.

Omfattende datainnsamling og mange vanskelige og til dels uforutsette problemer har preget prosjektet. På grunn av dette ble Statistisk sentralbyrå noe forsinket med fullføringen.

Forholdet mellom antall selskaper i Bedrifts- og foretaksregisteret, Brønnøysundregistrene og Skattedirektoratets etterskuddsregister måtte avklares. Nye skatteregler for inntektsåret 1992 og ulik praktisering av disse ved ligningskontorene

gjorde også arbeidet mer komplisert. Skattemodellen LOTTE måtte bygges ut for å håndtere delingsmodellen.

Alminnelig næringsoppgave for selskaper ble samlet inn som en del av datagrunnlaget for evaluering av skattereformen. Disse opplysningene er også benyttet til beregninger av tall for sektoren private ikke personlige foretak. Beregningene er innarbeidet i hovedrevisjonen av nasjonalregnskapet.

Bedre miljøstatistikk

Norge er et foregangsland i utarbeiding av miljøstatistikk. I 1994 ble statistikken over kommunale avløp utvidet til å omfatte opplysninger om ledningsnett, spredt bebyggelse, forurensningsregnskap og økonomi. Beregninger av utslipp til luft ble forbedret og utvidet med regionaliserte utslippstall. En intervjubasert undersøkelse om næringsavfall ble gjennomført og det ble samlet inn informasjon om miljøvernkostnader både til avfallsbehandling og avfallsrensing.

Energistatistikken utvidet

Energistatistikken ble endret og utvidet i 1994. Elektrisitetsstatistikken ble også lagt om, og innhentes nå i samarbeid med Norges vassdrags- og energiverk. Statistikken over energiverkenes magasininnhold ble publisert gjennom pressemeldinger fra og med juli 1994, men blir (fra april 1995) ukentlig publisert på nøkkeltallsidene i Ukens statistikk.

Styring av Statistisk sentralbyrå

Statistisk sentralbyrå er administrativt underlagt Finansdepartementet og ledes av et styre og av administrerende direktør. Styret oppnevnes av Finansdepartementet. Departementsråd i Forsvarsdepartementet, Åge Danielsen, er styreleder for perioden 1994-1997. Administrerende direktør Svein Longva tiltrådte i januar 1991 med et åremål på seks år.

Styrets oppgaver

Styret skal behandle og fastsette Statistisk sentralbyrås strategiplan, budsjettforslag, årlig virksomhetsplan og årsmelding etter forslag fra administrerende direktør. Styret skal legge disse sakene fram for Finansdepartementet. Videre skal styret føre tilsyn med utviklingen av norsk statistikk og med virksomheten i Statistisk sentralbyrå. Administrerende direktør skal legge fram for styret alle saker av større betydning for norsk statistikk og for Statistisk sentralbyrås virksomhet.

Styrets sammensetning

Styret hadde følgende sammensetning pr. 1. januar 1995:
Departementsråd Åge Danielsen, leder
Direktør Thorleif Borge, nestleder
Ekspedisjonssjef Sigurd Tveitereid
Stud. jur. Ingrid Willoch
Høgskoledosent Arild Hervik
Professor Kari Wærness
Konsulent Gretha Røyne.

Nye medlemmer i 1994

Nye styremedlemmer i 1994 var Åge Danielsen, Ingrid Willoch, Sigurd Tveitereid og konsulent Gretha Røyne (ansattes representant).

Følgende gikk av som styremedlemmer fra 1994: sentralbanksjef Hermod Skånland (leder), trygdedirektør Eva Birkeland, stortingsrepresentant Kristin Krohn Devold og førstekonsulent Reidar Waaler (ansattes representant).

Oppfølging av statistikkloven:

SSB inngår samarbeidsavtaler

Det er inngått 46 skriftlige samarbeidsavtaler med forvaltningsorganer og det er registrert 134 administrative datasystemer. De fleste av disse systemer blir benyttet som grunnlag for offisiell statistikk.

Ifølge statistikkloven har Statistisk sentralbyrå rett til å bli koblet inn i arbeidet med etablering av nye eller større endringer av eksisterende administrative datasystemer i den offentlige forvaltning. Statistisk sentralbyrå har også rett til å utnytte slike registre til produksjon av offisiell statistikk. For å sikre disse bestemmelsene har Statistisk sentralbyrå inngått avtale med departementer og offentlige etater om sam-

arbeid og oppfølging av statistikkloven.

I enkelte etater er det for tiden en sterk utvikling av edb-registre og rutiner. SSB må bruke en del ressurser for å følge med i utviklingsarbeidet. I 1994 har dette arbeidet blitt samordnet i SSB på en mer systematisk måte enn tidligere. Statistikkloven inneholder bestemmelser om samordning av statistiske un-

dersøkelser og i 1994 ble det inngått en samarbeidsavtale mellom Norges forskningsråd og SSB. SSB skal informeres om statistiske undersøkelser som forskningsinstitutter planlegger å gjennomføre. Det antas at samarbeidet med forskningsmiljøet vil få størst betydning for utviklingen av registerbaserte datafiler som vil være felles for offisiell statistikk og for forskningsformål.

Ny og mer detaljert næringsstandard

Statistisk sentralbyrå innførte i 1994 en ny næringsstandard som bygger på den EU-landene benytter. En revidert standard for kommuneklassifisering ble også publisert i 1994.

Den nye næringsstandard er delt inn i fem nivåer - fra en svært grov inndeling (1-siffernivå) til en nokså detaljert (5-siffernivå). De fire første gruppene er identiske med EUs

standard, mens den mest detaljerte er en nasjonal standard.

Den forrige næringsstandard var fra 1983, og fanget ikke godt nok opp "nye" næringer, spesielt innenfor privat og offentlig tjenesteyting. To eksempler: I den forrige standarden var databehandling en gruppe. Her er det nå seks forskjellige. Postordresalg er nå skilt ut som egen gruppe i varehandelen.

Arbeidet med å kode om Bedrifts- og foretaksregisteret til ny næringsstandard ble fullført i februar 1995. Det er noe senere enn planlagt og betyr at innføringen av den nye standarden i statistikkene blir forsinket. Planen er å publisere alle årsstatistikker fra og med 1993 etter ny næringsstandard, mens en i korttidsstatistikkene tar i bruk den nye standarden fra 1996 med tilbakgående tall for 1994 og 1995.

Nye retningslinjer for statistiske standarder

Statistiske standarder er nøkkelredskaper i statistisk samordning. Nye retningslinjer for arbeidet med statistiske standarder og systemer ble vedtatt i 1994. Retningslinjene gir en klarere ansvarsfordeling enn tidligere mellom den enkelte fagseksjon og Avdeling for samordning og utvikling. Avdeling for samordning og utvikling har ansvaret for retningslinjer, plan for gjennomgang av de forskjellige standardene, oversikter over godkjente standarder, edb-rutiner for dokumentasjon og bruk av felleskataloger. Avdelingen utarbeidet en årsrapport for arbeidet med standarder i 1994.

Samordning av leveårsstatistikk

En arbeidsgruppe leverte i juni 1994 en innstilling om samordning av leveårsrelatert statistikk, med utgangspunkt i EUs ECHP (European Community Household Panel). Innstillingen anbefalte bl.a. at det nåværende system av generelle og spesielle undersøkelser av leveår erstattes av en årlig temaroterende utvalgsundersøkelse med stor utnyttelse av registerinformasjon. Den anbefalte også at det ikke gjennomføres en egen ECHP-undersøkelse, men at ECHP-undersøkelsen blir en del av den temaroterende undersøkelsen.

En prosjektgruppe har startet arbeidet med å konkretisere opplegget av en slik temaroterende undersø-

kelse, som er planlagt å starte i 1996. Prosjektgruppa har også arbeidet med samordning av de undersøkelser som gjennomføres i 1995 (inntekts-, leveårs-, helse- og boforholdsundersøkelse) og med å integrere ECHP i inntekts- og leveårsundersøkelsen. Om lag halvparten av informasjonen i ECHP-undersøkelsen vil bli dekket gjennom inntekts- og leveårsundersøkelsen i 1995.

Ny emneinndeling i SSB

Det er utarbeidet ny emneinndeling for SSBs produkter. Denne tar utgangspunkt i en beskrivelse av samfunnet og utgitt i serien Statistisk sentralbyrås håndbøker.

Økt bruk av registre

I 1994 ble blant annet Momsregisteret bedre utnyttet i næringsstatistikkene. SSB spilte også en sentral rolle ved etableringen av Enhetsregisteret i Brønnøysund. Statistisk sentralbyrå har et eget program for økt bruk av administrative data, registerprogrammet.

Momsopplysningene for næringsdrivende knyttes til Statistisk sentralbyrås Bedrifts- og foretaksregister, slik at man kan gi omsetningstall i årsstatistikken for næringer som bygg og anlegg, varehandel og en del momspliktige tjenesteytende næringer.

Dette registeret ble tatt i bruk for første gang i 1994 for produksjon av en terminvis detaljomsetningsstatistikk. Statistikken brukes til å revidere den månedlige detaljomsetningsindeksen. Terminstatistikken er allerede mye etterspurt av forskjellige brukere, blant annet handelsstand og presse. Den gir omsetningstall helt ned på gatenivå dersom det ikke bryter reglene for konfidensialitet. Det gjør at man blant annet kan sammenligne omsetningen i ulike bydeler eller kommuner.

Statistisk sentralbyrå er også engasjert i arbeidet med å utvikle et nytt momssystem, MER-prosjektet. Det er Skattedirektoratet som utarbeider kravspesifikasjonene her.

Enhetsregisteret

Statistisk sentralbyrå har stått sentralt i arbeidet med etableringen av Enhetsregisteret i Brønnøysund. Enhetsregisteret inneholder oversikt over bedrifter og foretak. Alle enheter får et eget organisasjonsnummer etter samme prinsipp som for personnummer. Organisasjonsnummeret gir bedre mulighet til bruk av administrative data innen økonomisk statistikk.

SSB har hatt spesielt ansvar for å knytte sammen de ulike registrene: Foretaksregisteret ved Brønnøysundregistrene, Momsmantallet i

Skattedirektoratet, Arbeidsgiverregisteret i Rikstrykdeverket og SSBs Bedrifts- og foretaksregister. Dette arbeidet er blitt utført helt i tråd med planene fram mot oppstarten 1. mars 1995. Sammenkoblingen førte til at man satt igjen med vel 400 000 enheter - fra et utgangspunkt på vel 900 000. SSB har også hatt ansvar for kvalitetssikringen, og har fått tilbakemelding om ca. 3 700 manglende koblinger, og ca. 2 300 feilkoblinger. Av i alt 410 000 enheter må dette betegnes som et godt resultat.

I driftsfasen fra 1. mars 1995 vil Statistisk sentralbyrå ha kontrollansvar for enhetstypen bedrift og de dataelementene som er knyttet til denne, blant annet næringskoden. SSB har også ansvar for å fastlegge og innføre ny struktur for offentlig forvaltning i Enhetsregisteret.

Registerprogrammet videreført

I 1994 ble det vedtatt at hovedprosjektet i programmet er å etablere et system av infrastrukturfiler, for persondata og bedriftsdata. Infrastrukturfilene skal bygge på en rekke administrative registre om sysselsetting, inntekt mv. og skal tjene som datagrunnlag for mange statistikker.

I 1994 ble det utarbeidet en forenklet versjon av persondelen i form av datasett med sysselsettingsforhold

som enhet - jobbfil - basert på en koblet fil av skatteetatens lønns- og trekkoppgaver og trykdeetatens Arbeidstakerregister. På dette grunnlag er det utarbeidet årsstatistikk for lønnssum etter næring for nasjonalregnskapet.

Nåværende TSL-statistikk lagt ned

Det ble vedtatt å legge ned en såkalt TSL-statistikk (T står for timeverk, S for sysselsetting og L for lønnssum), som har vært basert på intervju av bedrifter over telefon. Denne statistikken skal i stedet baseres på registerdata. Dette vedtaket betyr at det nå er satt opp et kortsiktig mål for utviklingen av system for person- og bedriftsdata.

Folke- og bolig telling i år 2000

Planleggingen av Folke- og bolig tellingen (FoB 2000) startet i 1994. En arbeidsgruppe som vurderte forskjellige innsamlingsmetoder for de viktigste personkjennermerker, la fram sin innstilling i 1994. Arbeidsgruppen for etablering av et boligregister er noe forsinket, blant annet som følge av uklarhet rundt etablering av et boligtakserings (BOTA)-register. Det er fortsatt for stor usikkerhet knyttet til registersituasjonen til at det alt nå kan legges fram et velbegrunnet forslag om valg av innsamlingsmetode i FoB 2000. Det viktigste målet i 1995 blir derfor å utarbeide et slikt forslag.

Enhetsregisteret ble offisielt åpnet 1. april 1995. Foto: Roar Berg-Hansen.

Mer effektiv innhenting av data

Nye tekniske løsninger er nødvendig for å få en mer effektiv innsamling av data. I 1994 ble blant annet edb-assistert intervjuing prøvd ut med gode erfaringer og teknologiskiftet kom i gang.

Datafangstprogrammet ble konsentrert om mulighetene til å utnytte optisk lesing av skjemaer. Det skal erstatte manuell overføring av skjemaene til elektronisk form. Mange av seksjonene i SSB er engasjert i datafangstprogrammet. Dette ble satt i gang i 1993 for å få bedre kvalitetskontroll og innsamlingsmetoder, samordning av utvalgsplaner og metoder for bedre revisjon.

Ny, edb-assistert intervjuing

Det ble gjennomført et prøveprosjekt med edb-assistert intervjuing i 1994. Prosjektet ble evaluert og skal videreføres. Et nytt intervjuerkorps for edb-assistert intervjuing skal være på plass i løpet av 1995. Det er etablert nye tekniske løsninger, PC-er til det nye intervjuerkorps er kjøpt inn, og det er trukket kommuner til en ny utvalgsplan basert på 109 strata.

Behov for 150 intervjuere

Det er behov for ca. 150 feltintervjuere til å bemanne den nye utvalgsplanen. De fleste av disse vil komme fra det nåværende intervjuerkorps. Det er etablert åtte faste plasser for edb-assistert inter-

vjuing i Statistisk sentralbyrås lokaler i Oslo.

Optisk lesing

Arbeidet med optisk lesing og bildebehandling har gitt resultater ved at Statistisk sentralbyrå i 1994 avsluttet arbeidet med første ordinære statistikkrutine basert på scanning, optisk lesing og maskinell tolking (120 000 blanketter til Næringsundersøkelsen 1992). Den teknologiske siden av prosjektet ble betydelig mer problematisk enn forutsatt, men sluttresultatet -

faglig, produksjonsmessig og ved mindre bruk av personellressurser - ble meget bra.

Referansedatabaser

Arbeidet med å bygge opp seksjonvis referansedatabaser for tidsserier i programsystemet FAME har fortsatt i 1994, og følgende statistikkområder er fullført: konsumprisindeksen, kvartalsvis investeringsstatistikk, detaljomsetningsindeksen, kvartalsvis nasjonalregnskap og byggekostnadsindeksen.

Skifte av teknologi

Statistisk sentralbyrå skal skifte teknologisk plattform fra stor-maskin til unix-systemer. Dette vil koste om lag 15 millioner kroner over en treårsperiode.

Omleggingen skal være fullført innen utgangen av 1998. I 1994 ble det utarbeidet strategi for teknologiskiftet. Infrastrukturen for pro-

gram- og maskinvare er blitt videreutbygd i takt med behovene. Utstyr for masselager er blitt installert, men fungerer foreløpig ikke som forutsatt. Som ledd i teknologiskiftet er det utviklet nye rutiner for lagring og dokumentasjon, som skal forenkle brukernes tilgang til informasjon om Statistisk sentralbyrås mikrodata.

Ny arbeidsdeling med andre institusjoner

Samarbeid med andre institusjoner gir mindre dobbeltarbeid og mer effektiv statistikkproduksjon.

Helse- og sosialdepartementet (SHD) og Statens helsetilsyn som vi har omfattende samarbeid med, er store og aktive brukere av SSBs helse- og sosialstatistikk. Det gjelder både løpende statistikk finansiert over SSBs ordinære budsjett og enkeltstående statistikk- og analyseprosjekter, der SHD er oppdragsgiver. Samarbeidet er krevende, fordi arbeidet med statistikken er fordelt på flere etater. I 1994 ble det inngått

en rammeavtale for samarbeidet med sikte på klarere arbeidsdeling og økt kvalitet og effektivitet.

Norges Bank

Deler av arbeidet med kredittmarkedsstatistikken, bl.a. drift og vedlikehold av tilsyns- og statistikkdatabasene for private og offentlige banker, finansieringsselskaper og kredittforetak, samt databasen for aksje- og obligasjonsfond, overføres fra 1. januar 1996 til Norges Bank etter en avtale inngått i 1994. Mye av oppgaveinnhenting fra finansinstitusjonene foregår i dag hyppigere - og inneholder dessuten flere

detaljer - enn hva SSB har behov for ut fra rene statistikkhensyn. SSB har dessuten behov for å etablere ny statistikk til bruk i nasjonalregnskapet innen andre områder av kredittmarkedet.

Rikstrygdeverket

En arbeidsgruppe under Sosialdepartementet har fremmet forslag om at det utvikles en mer heldekkende og sammenhengende statistikk over sykefraværet. Utviklingen og driften av denne vil skje i et samarbeid mellom Rikstrygdeverket og SSB.

125 årsverk til utfylling av skjemaer

Næringslivet i Norge brukte 125 årsverk i 1994 til utfylling av skjemaer fra Statistisk sentralbyrå. Dette er det samme som i 1993, viser SSBs egne beregninger. Oppgavebyrden er langt mindre enn tidligere beregninger fra Statskonsult har vist.

Til tross for dette: Mange bedrifter og næringsdrivende opplever SSB som en brysom skjemaetsender. I 1994 ble det derfor satt i gang flere tiltak for å lette oppgavebyrden. De årsverkene Statistisk sentralbyrå har beregnet for skjemautfylling er betydelig lavere enn tall som andre har beregnet tidligere. Næringslivets skjemaråd, som er etablert på initiativ fra Næringslivets Hovedorganisasjon, utførte en "belastningsundersøkelse" for å finne ut hvordan skjemaetsendingene fra det offentlige blir mottatt. I denne undersøkelsen, hvor det kom inn svar fra 1 880 mindre bedrifter, var det mange som oppgav at skjemaene fra SSB var belastende. SSB gikk derfor i 1994 inn i et nært samarbeid med skjemarådet for å finne fram til måter å redusere belastningen for oppgavegiverne på.

Oversikt over oppgavebyrden

Det ble laget en total oversikt over oppgavebyrden til alle foretak i 1994. Gjennomgangen viser at det er et stort behov for å arbeide videre med å minske oppgavebelastningen for de minste oppgavegiverne. Det er satt igang tiltak for å koordinere trekkingen av de forskjellige utvalgene, slik at små foretak ikke deltar i flere månedstatistikker, f.eks. konsumprisindeksen og detaljomsetningsindeksen.

Informasjonen til oppgavegiverne i forbindelse med oversendelsen av skjema ble forbedret i 1994. Det ble sendt ut et informasjonsbrev til alle foretak som hadde 50 eller flere registrerte årsverk. I tillegg til en oversikt over hvilke undersøkelser foretaket deres ville bli bedt om å delta i, fikk de oppgitt innleveringsfristene.

Næringsundersøkelsen 1994 ble betydelig redusert i forhold til i 1993. Det var 10 000 færre som fikk skjemaet. Ytterligere 10 000 slapp å svare på spørsmål om omsetning. Samtlige 130 000 oppgavegivere

slapp å svare på spørsmålet om "ei-form" i 1994.

Ikke færre skjemaer i framtiden

Det er lite realistisk å vente en vesentlig reduksjon i oppgavebyrden i de nærmeste årene, mye på grunn av EØS-samarbeidet. Det vil ikke komme til å skje noe med hyppigheten av skjemaetsendingene. Nåværende rutiner blir vurdert som velbegrunnet. Det vil derimot bli lagt vekt på en kritisk gjennomgang av antall spørsmål på hvert skjema. Næringsundersøkelsen vil dessuten bli ytterligere redusert, og i stor grad falle bort.

Det tas sikte på å utnytte administrative datasystemer i størst mulig utstrekning i framtiden. I forbindelse med statistikkutviklingen i EØS-avtalen blir det nødvendig å øke den direkte datainnsamlingen. Den viktigste gevinsten av dette vil være et utvidet og kvalitetsmessig bedre statistikkprodukt, men på enkelte områder vil også slik utnytting kunne redusere den direkte oppgaveinnhenting fra oppgavegiverne.

Nedgang i bruken av tvangsmulkt

I 1994 ble 3 235 bedrifter og næringsdrivende ilagt tvangsmulkt fordi de unnlot å svare på henvendelser fra Statistisk sentralbyrå i henhold til statistikkloven. I kroner utgjør dette 4,6 millioner. Statens Innkrevningssentralers registre viser at SSB totalt har 12,8 millioner i utestående tvangsmulkt tilbake til 1992.

Det har vært en kraftig nedgang i antall ilagte tvangsmulkt siden 1991. Den gang ble det utfakturert nær 8 000 mulkt. Nedgangen skyldes ikke nødvendigvis at bedriftene og de næringsdrivende er blitt flinkere til å gi de opplysninger de er pålagt av statistikkloven. Det skyldes heller at rutinene for innkreving er lagt om. Mens det tidligere ble fattet et umiddelbart vedtak om tvangsmulkt når foretaket ikke had-

de gitt sine opplysninger, blir det nå gjort et betinget vedtak. Det vil si at de får brev om at tvangsmulkten ikke vil tre i kraft dersom henvendelsen blir besvart innen tre uker.

Bare 754 av mulktene som ble ilagt i 1994, er innbetalte. 140 tvangsmulkt er frafalt. Årsaken kan f.eks. være at bedriften er gått konkurs. Resten av foretakene må Statens Innkrevningssentral i Mo i Rana gå hardere til verks mot. De aller fleste tvangsmulktene ble gitt på grunn av manglende innrapportering til Næringsundersøkelsen.

Tvangsmulkt fra SSB er en av de kravtypene som er vanskeligst å få inn, opplyses det ved Statens Innkrevningssentral. Kun 10 prosent av alle bedrifter og næringsdrivende som får mulkt, betaler frivillig, det vil si ved første henvendelse.

Tvangsinn drivelse, beslag i bankkonto, trekk i lønn, krav i konkursbo osv. er regelen, og ikke unntaket i disse sakene.

Ilagte tvangsmulkt. 1993-1994

	1993	1994	Endring
Årsstatistikker			
Industristatistikk	118	56	-62
Regnskapsstatistikk	23	17	-6
Finansstatistikk	119	0	-119
Næringsundersøkelsen	2 406	2 255	-151
Lønn varehandel	37	46	9
Lønn industri	66	62	-4
Lønn forr.tjenesteyting	31	16	-15
Utvalgstell. for landbruket	291	244	-47
Bygg og anlegg, forr.tj.yting	131	121	-10
Sum årsstatistikker	3 222	2 817	-405
Månedstatistikker			
Konsumprisindeksen ¹	11	50	39
Detaljomssetningsindeksen	770	368	-402
Sum månedstatistikker	781	418	-363
Totalt	4 003	3 235	-768

¹ 1993 kun 6 måneder.

	Hyppighet pr. år	Tidsbruk i SSB		Datagrunnlag 1994		Data- rapportering Årsverk ⁸
		1994	1995	Årsverk	Adm.- data	
Nasjonalregnskap						
Årlig nasjonalregnskap	1	1	5	-	-	-
Kvartalsvis nasjonalregnskap	4	4	5	-	-	-
Fylkesfordelt nasjonalregnskap	- ³	1	0	-	-	-
Arbeidskraftregnskap	1	0	2	-	-	-
Utenriksregnskap	12	2	2	-	-	-
Miljøstatistikk						
Energiregnskap	1	1	2	-	-	-
Utslipp til luft	1	3	1	ja	-	-
Utslipp til vann	1	3	3	ja ⁵	20	-
Avfall	1	4	2	ja	1 600	0,8
Industri-, energi- og industristatistikk						
Energistatistikk	4	1	1	-	64	-
Regnskapsstatistikk. Oppdrag	- ³	4	-	ja	-	-
Regnskapsstatistikk	1	6	7	-	1 600	0,3
Næringslivets FoU-kostnader	- ⁴	2	2	-	1 500	2,0
Industristatistikk	1	16	15	-	3 400	17,0
Elektrisitetsstatistikk	1	2	3	-	325	5,5
Oljestatistikk	4 ²	3	2	-	15	2,0
Utenrikshandel med varer	12 ²	20	17	ja	-	-
Økonomiske indikatorer						
Konsumprisindeks	12	10	10	-	2 350	3,1
Produsentprisindeks/prisindeks for førstegangsomsetning innenlands	12	3	3	-	600	0,8
Produksjonsindeks	12	7	6	-	1 600	5,0
Sysselsetting, timeverk og samlet lønn, industri mv.	4	3	1	-	2 000	3,2
Ordrestatistikk, industri	4	1	2	-	500	0,5
Investeringsstatistikk	4	2	1	-	1 650	1,3
Kjøpekraftsparitetsundersøkelse	- ³	1	2	-	500	0,1
Offentlige finanser og kredittmarkedsstatistikk						
Statlige finanser	4 ²	2	3	ja	-	-
Kommunale finanser	12 ²	7	7	ja	-	-
Offentlige finanser ellers	1	2	2	ja	-	-
Finansinstitusjoner	12	6	5	ja	-	-
Finanstelling og SIFON-register	1	2	1	-	8 000	3,3
Finansielle sektorbalanser	1	2	3	-	-	-
Finansobjektstatistikk og konkurser	12	1	1	ja	-	-
Kredittmarked ellers	12	3	3	ja	-	-
Arbeidsmarkedsstatistikk						
Arbeidskraftundersøkelse (AKU)	4 ²	8	10	-	8 000 ¹	6,4
Arbeidstakerstatistikk	1	6	8	ja	-	-
Befolknings- og utdanningsstatistikk						
Befolkningsstatistikk	4 ²	6	6	ja	-	-
Innvandererstatistikk	-	2	2	ja	-	-
Grunnskoler	1	1	1	ja	-	-
Videregående skoler	1	3	4	ja ⁵	800	0,8
Universiteter og høyskoler	1	3	2	ja ⁵	230	0,2
Annen utdanningsstatistikk	1	2	2	ja	-	-
Barnehager og tilbud til 6-åringer i skolen	1	1	2	ja ⁵	6 500	0,8
Valgstatistikk	- ⁴	1	1	ja	-	0,2
Kulturstatistikk	- ³	1	1	ja	-	-

¹ Pr. måned. ² Også årsstatistikk. ³ Engangs og periodisk. ⁴ Annethvert år. ⁵ Både adm.data og direkte datainnsamling. ⁶ Fra Bedrifts- og foretaksregisteret.

⁷ Oppgavegivere pr. undersøkelse. ⁸ Delvis anslått.

	Hyppighet pr. år	Tidsbruk i SSB		Datagrunnlag 1994		Data- rapportering
		Årsverk		Adm.- data	Direkte data- innsamling ⁷	Årsverk ⁸
		1994	1995			
Helse- og sosialstatistikk						
Kommunehelsetjeneste	1	2	2	-	500	4,9
Pasientstatistikk	1	1	1	ja	-	-
Dødsårsaker	1	6	5	ja	-	-
Fylkeshelsetjeneste	1	5	3	-	470	1,3
Helseforhold	1	2	5	-	-	-
Trygd	1	2	0	ja	-	-
Pleie og omsorgstjeneste for eldre og funksjonshemmede	1	2,9	2,4	-	1 700	9,3
Sosialstatistikk	1	5,1	3,8	-	500	6,7
Barnevernstatistikk	1	3,5	3,4	-	500	4,0
Kriminalstatistikk	1	3,3	3,5	ja	-	-
Intervjuundersøkelser						
Forbruksundersøkelse	1	6	6	-	1 300	5,0
Bedriftsregister						
Næringsundersøkelse	1	10	4	-	131 000	29,1
Inntekts- og lønnsstatistikk						
Lønnsstatistikk for varehandel	1	2	3	-	6 700	3,9
Annen lønnsstatistikk	1	6	7	-	6 000	9,8
Inntekts- og formuesundersøkelse (IF)	1	3	2	ja	-	0,5
Inntekts- og formuesundersøkelse for personlig næringsdrivende (IFN) (oppdrag)	- ²	8	3	ja	-	1,0
Inntekts- og formuesundersøkelse for selskaper (IFS)	1	7	5	ja	-	1,0
Skattestatistikk	1	1	1	ja	-	-
Primærnæringsstatistikk						
Eiendomsomsetning	4	1	1	ja	-	-
Utvalgstilling for landbruket	1	6	5	-	22 000	5,9
Jordbruksavling	1	1	1	-	4 500	0,8
Produksjonstillegg	2	1	1	ja	-	-
Annen jordbruksstatistikk	1	1	1	ja	-	-
Skogstatistikk	1	1	1	ja	-	-
Jaktstatistikk	1	3	3	-	6 000	-
Fiskeristatistikk	1	3	2	ja	-	-
Samferdsels-, bygge- og anleggs- statistikk og tjenestestatistikk						
Årlig bygge- og anleggsstatistikk	1	2	2	-	1 700	1,4
Ordrestatistikk, bygg og anlegg	4	1	1	-	550	0,5
Prisindeks, nye boliger	4	1	1	-	1 300	1,0
Prisindeks, bruktboliger	4	1	1	-	8 000	5,0
Byggekostnadsindeks	12	2	1	-	300	0,7
Byggearealstatistikk	12 ²	1	1	ja	-	-
Årlig varehandelsstatistikk	1	1	1	-	- ⁶	-
Detaljomssetningsindeks	12	4	4	-	4 000	4,0
Terminvis detaljomssetningsstatistikk	6	2	1	ja	-	-
Engrosprisindeks	4	1	1	-	2 100	1,9
Sjøfart	1	4	3	ja ⁵	3 700	5,2
Hotellstatistikk	12	3	3	-	1 000	6,0
Annet reiseliv	12 ²	1	1	-	2 250	2,5
Veitrafikkulykker	12 ²	3	3	ja	-	-
Lastebiltransportundersøkelse	4	4	4	-	3 000	2,3
Årlig forretningsmessig tjenesteyting	1	2	2	-	3 300	1,3
Omsetningsindeks, forretningsmessig tjenesteyting	4	1	1	-	1 300	0,5

¹ Se note 1, side 10. ² Se note 2, side 10. ³ Se note 3, side 10. ⁴ Se note 4, side 10. ⁵ Se note 5, side 10. ⁶ Se note 6, side 10. ⁷ Se note 7, side 10.

⁸ Se note 8, side 10.

SSB - et av få statistikkbyråer med egen forskningsvirksomhet

SSB er et av de få statistikkbyråene i verden med en egen, omfattende forskningsvirksomhet som går utover det rent statistikkfaglige. Slik forskningsvirksomhet i SSB omfatter om lag 120 årsverk, og virksomheten finansieres i større grad enn statistikkproduksjonen ved oppdrag og salg. Fordelingen i budsjettet er ca. 60-40 mellom statsoppdrag og ekstern finansiering.

Forskningsvirksomheten er avgrenset til hovedområdene makroøkonomisk analyse, ressurs- og miljøanalyse, offentlig økonomi, mikroøkonomi, demografi og levekår.

De makroøkonomiske analysene bygger på flere forskjellige modeller; MODAG, KVARTS og MSG. Disse brukes blant annet i arbeidet i Finansdepartementet og Teknisk beregningsutvalg. En del av de makroøkonomiske analysene publiseres i tidsskriftet Økonomiske analyser. Etter årsskiftet gis en bredere presentasjon av året som gikk og utsiktene for de kommende årene (Økonomisk utsyn) i Norge og internasjonalt. Konjunkturoversikter blir lagt fram hvert kvartal, og presentert på egen pressekonferanse.

Ressurs- og miljøanalyser

Ressurs- og miljøanalysene har som mål å utvikle analyseverktøy og gjøre beregninger der sammenhengen mellom økonomisk utvikling, bruk av naturressurser og miljøpåvirkning står sentralt. Arbeidet i 1994 har vært organisert rundt tre hovedprosjekter. To av disse inngår i Økonomi- og økologiprogrammet til Norges forskningsråd. Nytt i 1994 er oppstartingen av et arbeid med å lage nasjonale framskrivninger av avfallsgenerering.

Økonomi- og økologiprogrammet legger blant annet vekt på å se naturressurser, miljøtilstand og økonomi i sammenheng, samt å utvikle

nye modeller som fanger opp særtrekk ved naturressurs- og miljøforvaltning på en bedre måte enn i dag.

Finansieringen fra SAMMEN-programmet (Samfunn, Energi og Miljø) under Økonomi- og økologiprogrammet er et av SSBs største enkeltoppdrag. Arbeidet er rettet inn mot den nasjonale energiforvaltningen og miljøkonsekvenser av nasjonal energibruk. En egen modell for økonomi og økologi (MSG-EE) innarbeider blant annet tap av arbeidsproduktivitet som følge av økt sykkelighet ved luftforurensning. Kostnader av personulykker på vei innarbeides også i modellen.

Offentlig økonomi

Arbeidsfeltet omfatter analyse og utvikling av samfunnsøkonomiske modeller innenfor skatter og overføringer, offentlige utgifter og kommunal økonomi, inntektsfordeling, arbeidsmarked og utdanning og regional økonomisk utvikling.

Skattemodellen LOTTE benyttes til å anslå fordelings- og provenyvirkingene av endringer i skatte-, avgifts- og stønadsreglene. Modellen

oppdateres årlig med data fra inntektsundersøkelsen. ODIN er en lovmodell som beregner skatter og overføringer ut fra kjennetegn ved typehusholdninger. Regelverket i ODIN dekker skattereglene og de fleste overføringsreglene fra 1980 og framover. Både LOTTE og ODIN benyttes til beregninger for Finansdepartementet og Stortinget.

LOTTE utvidet

LOTTE ble i 1994 utvidet med beregningsrutiner for trygder slik at dette inngår som en integrert del av modellen. Den kan derfor benyttes til å analysere effekten av endringer i trygdereglene der betydningen av skattesystemet blir tatt hensyn til. Det er også etablert en modellblokk (LOTTE-konsum) som kan brukes til å beregne effekter av endringer i indirekte skatter, og studere effektene av politiske vedtak der direkte og indirekte skatter endres samtidig.

Et viktig element i den norske skattereformen fra 1992 var å dele inntekten til selvstendig næringsdrivende og aktive eiere i aksjeselskaper i en personinntektsdel og en kapitalavkastningsdel. Denne delings-

Julie Aslaksen er leder for LOTTE-prosjektet. Foto: Bård Gudim.

Flere nye analyser av levekår

Flere nye analyser av levekår ble startet opp eller videreført i 1994, blant annet et omfattende prosjekt om enslige forsørgere. Dette er finansiert av tre forskjellige departementer. En undersøkelse av langtidsarbeidslediges inntekter ble også startet i 1994. Begge disse prosjektene bygger på intervju-data med påkoblede registeropplysninger, og er blant de første som legges opp på ny teknologisk plattform.

Arbeidslediges tidsbruk har vært tatt opp i et mindre prosjekt som avsluttes tidlig i 1995. Det er også gjort en sammenligning av tidsbruk hos norske og svenske småbarnsforeldre. Dette prosjektet kaster interessant lys over de forskjellige

konsekvenser den norske og svenske velferdsstaten har. Alle disse arbeidene har sin viktigste finansiering fra eksterne kilder (departementer). Det har vært lagt mye arbeid i en undersøkelse av familieøkonomi.

Levekår i storbyene

SSB har gjennomført et prosjekt om levekår i storbyene. Dette arbeidet har fått en viktig rolle i utformingen av Kommunal- og arbeidsdepartementets Storbymelding. Undersøkelsen er ført videre i et oppdrag for Sosialdepartementets velferdsdokument.

I et annet prosjekt om storbyene står innvandrernes bokonsentrasjon i fokus. Dette vil fortsette inn i 1995. SSBs analyser av innvandring og innvandrere blir mye etterspurt av

myndighetene, og vi har et bredt samarbeid om statistiske og analytiske aspekter. Hvert år gjøres en mindre undersøkelse av holdninger til innvandring, basert på spørsmål i SSBs egen Omnibusundersøkelse.

Det opprinnelige analyseprogrammet for Familie- og yrkesundersøkelsen ble avsluttet i 1994, med rapporter om menns familiedannelse, flytting fra foreldrehjemmet og om barnehagedekning. Noen arbeider imidlertid videre med materialet, blant annet en undersøkelse om oppløsning av samliv, samboerforhold og ekteskap. Det er også satt i gang en nordisk komparativ analyse av sammenhengen mellom fruktbarhet og kvinners yrkesaktivitet etter fødselen.

modellen ble vurdert i 1994 ved å benytte en forbedret blokk av LOTTE for beregning av inntekt og skatt for selvstendig næringsdrivende og et nyutviklet modellsystem for beregning av skatt på aksjeselskaper.

MOSART er en demografisk mikrosimuleringsmodell som simulerer det videre livsløpet for et representativt utvalg av befolkningen mht. demografiske kjennetegn, utdanning, trygdestatus og arbeidstilbud/inntekter. Modellen benyttes blant annet av Finansdepartementet i analyser av arbeidsstyrken og utbetalingene til alders- og uføretrygd. MOSART ble i løpet av 1994 justert slik at den er konsistent med data for 1993. Flere tekniske forbedringer ble gjennomført for blant annet å redusere usikkerheten i framskrivningene og redusere tiden det tar å kjøre modellen.

Arbeidsmarked, regional og kommunal økonomi

AD-MOD er en ettermodell til makromodellen MODAG og mikromodellen MOSART. Den benyttes til analyser av mulige ulikevekter som kan oppstå i forskjellige arbeidsmarkeder i tiden framover. REGARD

er et regionalt modellsystem som analyserer utviklingen i regionale arbeidsmarkeder i lys av samspillet mellom økonomi og demografi. En delmodell for produksjon og inntekt framskriver næringsøkonomiske nøkkeltall for 28 næringer i sju norske landsdeler. En demografisk modellblokk beskriver endringer i det regionale befolkningsmønsteret og yrkesdeltakingen, som følge av aldring, utdanning, pendling og flytting. MAKKO er en makromodell for kommunal økonomi som beskriver hvordan kommunal sysselsetting og tjenesteproduksjon avhenger av standarder og dekningsgrader i ulike tjenesteytende sektorer, samt av befolkningens fordeling på aldersgrupper. Modellen brukes til å framskrive antall klienter, utførte timeverk og utgifter i kommunal forvaltning.

Alle disse tre modellene ble benyttet til aktuelle analyser i 1994. Det er startet beregninger for å kartlegge faktorer av betydning for sysselsettingens sammensetning etter utdanning i ulike næringer. Et prosjekt for å få bedre forståelse for hvilke faktorer som er av betydning for utviklingen i kommunale utgifter, har

gitt resultater. Det er ikke gjennomført noen videreutvikling av REGARD i 1994, men det har pågått et prosjekt for å analysere regionale flyttestrømmer for personer i arbeidsstyrken.

Mikroøkonometri

Det sentrale arbeidsområdet er økonometrisk analyse av SSBs mikrodata, for husholdninger og bedrifter, og bruk av estimerte atferds- og fordelingsrelasjoner i Forskningsavdelingens modeller og i analyser av økonomiske problemer.

De økonometriske analysene av forbruksundersøkelsene er blitt videreført i 1994. Det er utarbeidet et opplegg for anvendelse av resultatene i to makromodeller (MSG, MODAG) og en mikromodell (LOTTE-konsum) og til analyse av sysselsettings-, miljø- og fordelingsspørsmål. I studiene av fordeling av velferd og inntekt over husholdninger og individer har en vesentlig del av innsatsen i 1994 vært knyttet til et samarbeidsprosjekt med universitetene i Stockholm, Åbo og Århus. Første del av dette prosjektet har hatt som siktemål å sammenligne inntektsmobiliteten i de nordiske landene og USA.

Økt elektronisk formidling

Vårt uketidsskrift *Ukens statistikk* styrket sin posisjon som formidler av ny statistikk i 1994. Elektronisk formidling ble videreutviklet, og Statistisk sentralbyrå og Statistisk sentralbyrå i Finland var de første statistikkbyråene i Europa som kom på Internet tidlig i 1995.

Statistisk sentralbyrå skal dekke behovene til mange og ulike målgrupper, bl.a. offentlige myndigheter, forskningsinstitusjoner, universiteter og høyskoler, næringslivet, organisasjoner, media, skoler og allmennheten for øvrig. Det er derfor viktig å spre informasjon på flere måter og via ulike kanaler. Målet er at norsk statistikk og analyse-resultater skal bli bedre kjent og mer brukt.

Ukens statistikk overtok i større grad pressemeldingenes rolle som formidlingskanal til pressen i 1994. Responsten på uketidsskriftet er god, fra brukerne generelt og pressen spesielt.

SSB på Internet

Internet-forberedelsene startet i 1994, og fra mars 1995 ble blant annet *Ukens statistikk*, pressemeldinger og nye publikasjoner lagt inn på Internet. I en testfase vil det som formidles være gratis for brukerne. Denne informasjonen skal også bli tilgjengelig via stamnettets interne Web-server for sentraladministrasjon, der blant annet departementene har tilgang.

I 1994 ble det også opprettet en felles edb-basert formidlingskanal for offentlig informasjon (NISE) i samarbeid med Statskonsult og Norsk Informasjonsteknologi (NIT).

To store oppslagsverk

I samarbeid med Statens forurensningstilsyn og Direktoratet for naturforvaltning gav Statistisk sentralbyrå ut oppslagsboken "Naturmiljøet i tall" på Universitetsforlaget i 1994. Historisk statistikk 1994 ble fullført i løpet av 1994, og forelå i februar 1995. Tidligere har Statistisk sentralbyrå gitt ut seks slike publikasjoner med tilbakegående tallserier.

Flere besøker biblioteket

Bibliotekets nye sentrale plassering i Kongens gate 6 har ført til en vesentlig økning i besøket. Fra 2. halvår 1993 til 2. halvår 1994 økte besøket med hele 25 prosent.

Lars Østby – SSBs nye mediefjes

Statistisk sentralbyrå har i de senere år tilstrebet en friskere presentasjonsform, blant annet gjennom *Ukens statistikk*. Høsten 1994 fikk vi også profilert oss i beste sendetid på lørdagskveldene. Da serverte forskningssjef Lars Østby rundt en million TV-seere tørre tall krydret med kuriosa.

Forberedelsene til programserien "Opp med Norge" startet allerede høsten 1993. Det siste underholdningsprogrammet ble sendt i desember 1994. Til sammen ble det 15 programmer, hvorav "husstatistikere" Østby var med i 13. Da programserien skulle oppsummeres uttrykte både kringkastingssjefen og fjernsynsdirektøren overraskelse over statistikkens underholdningsverdi.

Ettervirkningene av programmet har vært betydelige. Forskningssjefen har til stadighet journalister på tråden. Han har vært intervjuet i et utall av aviser og radiokanaler. De fleste er ute etter å få satt statistikken inn i en sammenheng.

– Resonnementene skal være enkle, men brede. Journalister er ikke ute

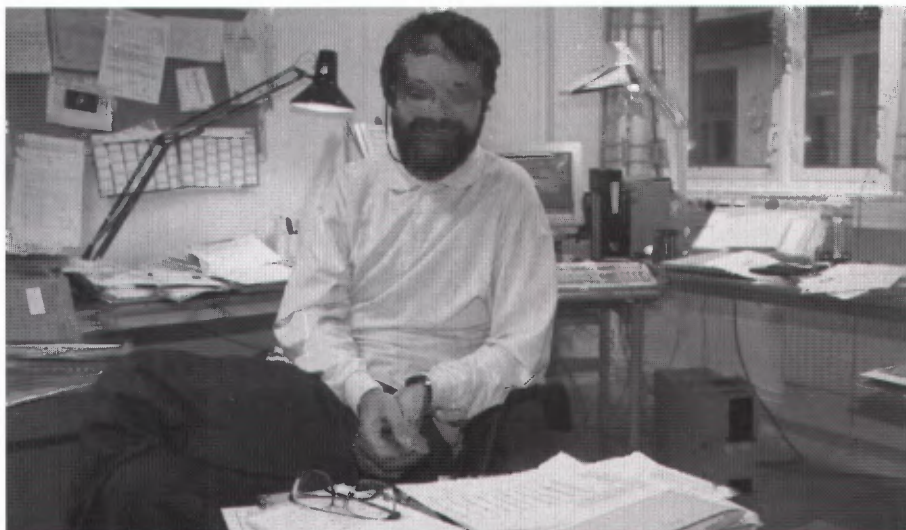
etter detaljer, men å få forklart hvorfor ting er slik de er. Dette er vi dessverre ikke flinke nok til i SSB. Vi er ikke lært opp til å tenke bredt.

Lars Østby mener at statistikere også har et ansvar for å formidle statistikken på en morsom måte for å få interesserte tilhørere.

– Kuriositeten er agnet som får folk til å spisse ørene. Vi må selvsagt passe på at vi ikke bare blir oppfattet som en kuriosa-institusjon. Stof-

fet kan godt oppfattes som morsomt, men ikke latterlig, sier han og oppfordrer samtidig kolleger til å bli litt dristigere i formidlingen av statistikk. Selv har han ikke fått noen negative reaksjoner, verken fra kolleger eller andre, på at presentasjonsformen ble for useriøs.

Lars Østby har nå flyttet til Luxembourg, hvor han skal jobbe i EUs statistiske kontor, Eurostat i ett år. Derfor blir han nok ikke så ofte å se på fjernsynsskjermen det neste året.

Lars Østby profilerte Statistisk sentralbyrå i programserien "Opp med Norge" høsten 1994. Foto: Kjell Eriksen.

– Statistikk er morsomt

Politisk redaktør i Dagens Næringsliv, Stein Hauglid, mener at SSBs informasjonsvirksomhet er betydelig forbedret de siste årene.

Statistisk sentralbyrå blir hyppig omtalt i Dagens Næringsliv, også i spalten "Under streken". Mannen bak de ikke alltid like flatterende omtalene, politisk redaktør Stein Hauglid, bedyrer at det ikke er ondskapsfullt ment. Men han må innrømme at det er lett å være morsom på SSBs bekostning.

Mange kuriositeter

– Jeg tror jeg kunne ha omtalt Statistisk sentralbyrå daglig i spalten min, smiler Hauglid. Men man må jo ha litt variasjon. Jeg er på jakt etter kuriositeter, og det er lett å finne hos dere. Men det betyr ikke det samme som at det dere driver med er latterlig. Etter at SSB sluttet med paringsstatistikken for svin er det faktisk ikke lenger lett å finne eksempler på latterlig statistikk. Jeg er oppriktig interessert i statistikk, men det blir fort litt uspenning å skrive om at sesongjusteringene i produksjonsindeksen er endret i en avis. Derfor prøver jeg å gjøre det litt morsomt. Det er en bedre måte å fortelle på.

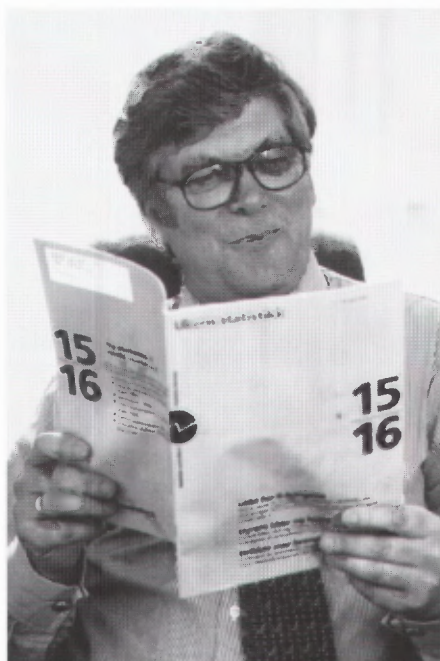
Vellykket

Hauglid trekker fram Ukens statistikk som et svært vellykket prosjekt.

– Selvfølgelig er det også ting her - som i all annen informasjonsvirksomhet - som kan forbedres og utvikles. Men generelt er Ukens statistikk blitt bra. Personlig har jeg et litt splittet forhold til det. Tidligere var vi i Dagens Næringsliv nesten alene om å lese Statistisk ukehefte. Ingen andre i pressen gjorde det. Nå når presentasjonen er blitt så bra, vet vi at det er mange andre som oppdager nyhetene, og vi kan ikke la det ligge en dag eller to slik vi gjorde tidligere.

Ankepunkt

Hauglids viktigste ankepunkt mot Ukens statistikk er den grafiske utformingen. Den mener han burde vært mer profesjonell, og sikter spe-

Stein Hauglid jakter på nyhetsstoff og kuriositeter i SSBs publikasjoner. Foto: Bård Gudim.

sielt til figurene. Her burde Statistisk sentralbyrå vært i forkant, mener han.

Økonomiske analyser

Han trekker også fram Økonomiske analyser som et nyttig tidsskrift:

– Stoffet her kunne med fordel vært mer tilgjengelig for pressen, det er svært faglig og ofte vanskelig å trekke hovedpoengene ut av artiklene. Men de egner seg ofte godt som utgangspunkt for intervjuer.

Spesielt gledelig synes Hauglid det er at SSB nå er på Internet.

– For pressefolk er det en kjempehjelp å få stoffet direkte inn på skjermen. Det at tjenesten i tillegg er gratis er svært positivt.

Flere større intervjuundersøkelser i 1994

Seksjon for intervjuundersøkelser gjør en rekke utvalgsundersøkelser som bearbeides i Statistisk sentralbyrå (f.eks. Arbeidskraftundersøkelsen - AKU). Seksjonen har også oppdrag for eksterne brukere. Den største i 1994 omhandlet EU-avstemningen. Denne undersøkelsen hadde en kostnadsramme på vel 2 millioner kroner.

Omnibusundersøkelsene

Fra november 1992 har Statistisk sentralbyrå gjennomført Omnibusundersøkelser fire ganger årlig. Disse samler ulike tema med samfunnmessig interesse for flere oppdragsgivere i en undersøkelse. Noen tema i 1994 var ferievaner, helse, kjæledyr, røykevaner, alkoholbruk og EU.

Kultur- og mediebruksundersøkelse

En intervjuundersøkelse om nordmenns tilgang til og bruk av kulturtilbud og massemedier ble gjort i 1994. Undersøkelsen ble finansiert av Kulturdepartementet, Kulturrådet og Norges forskningsråd.

EU-undersøkelse

En større intervjuundersøkelse i forbindelse med folkeavstemningen om norsk medlemskap i EU ble gjennomført på oppdrag fra Universitetet i Trondheim og Institutt for samfunnsforskning. Formålet med undersøkelsen var blant annet å analysere nordmenns holdning til EU før, under og etter avstemningen.

Bransjevise arbeidslivsundersøkelser

Som en oppfølging av Arbeidslivsundersøkelsen 1993 ble det på oppdrag for Direktoratet for arbeidstilsynet gjort tre bransjevise arbeidslivsundersøkelser i 1994. Det var for arbeidstakere ansatt i verkstedbedrifter, i transport- og lagerbedrifter og i barnehager.

Vi ble mer internasjonale i 1994

Det er et betydelig internasjonalt samarbeid innenfor statistikk. Samarbeidet skjer på nordisk nivå, med den statistiske enheten i ECE (The Economic Commission for Europe), statistikkkontoret i FN (UNSO), med OECD/IEA og i forhold til Verdensbanken og IMF (Det internasjonale pengefondet). I de senere år har samarbeidet i økende grad vært orientert mot EU (Eurostat) i den såkalte Luxembourg-prosessen og EØS.

Deltakelsen i internasjonale møter og konferanser økte i 1994. Statistisk sentralbyrå deltok i 222 internasjonale møter og konferanser dette året. Det var møter i Eurostat, knyttet til det europeiske statistiske samarbeidet, som dominerte.

EØS-avtalen som trådte i kraft 1. januar 1994, utvidet og formaliserte samarbeidet mellom EU og EFTA for de aller fleste statistikkområder. Et felles statistikkprogram for EØS-området ble utarbeidet i 1994. Statistikkprogrammet forutsetter en omlegging av de nasjonale statistikkene for å øke sammenligningsmulighetene på tvers av landegrensene. Det totale EØS-budsjettet i 1994 var på 16 millioner kroner. Om lag 5 millioner gikk til kontingent for å delta i statistikkprogrammet.

20 årsverk til EØS

Det er først fra og med statistikkåret 1995 at vi er forpliktet til å le-

vere statistikk i samsvar med Eurostats retningslinjer og definisjoner. I 1994 har det pågått utbygging av våre nasjonale statistikk for å oppfylle forpliktelsene i avtalen. Det er i alt brukt 20 årsverk til direkte EØS-tilknyttet virksomhet, som ikke dekkes av den nåværende ordinære statistikkproduksjon. Dette omfatter bl.a. utvidet undersøkelse om godstransport på vei, utvidet utvalgsdekning i den månedlige produksjonsindeksen, tilpasning av arbeidskraftundersøkelsen, nye krav til strukturstatistikk for industri, forbedring av produsentprisindeksen, omlegging av lønnsstatistikken og dokumentasjon av datagrunnlag og beregningsmetoder i nasjonalregnskapet. I tillegg har SSB i 1994 arbeidet med å innarbeide en ny norsk næringsstandard, basert på EUs NACE rev. 1, i Bedrifts- og foretaksregisteret.

Det arbeides også med å innarbeide EUs nasjonalregnskapssystem ESA,

produktklassifikasjonen CPA for varer og tjenester og produksjonsnomenklaturen PRODCOM.

Bistand til Baltikum

EFTA, i samarbeid med EU, driver et utviklingsprogram i statistikk for de tre baltiske landene, Estland, Latvia og Litauen. I 1994 fortsatte Statistisk sentralbyrå sin bistand til de baltiske stater innenfor dette programmet.

Norge har bidratt med tre prosjekter innenfor statistikkprogrammet, i tillegg til at vi har et hovedansvar for Litauen. Det dreier seg om utenrikshandel, landbruks- og sosialstatistikk. Programmet har jobbet mye med opplæring i metoder og teknikk. Dårlige registre er et stort problem for datainnsamlingene i disse landene. Mye av bistanden fra Statistisk sentralbyrå har derfor også dreid seg om å arbeide med registrene.

Kontor for internasjonal statistikkrådgivning

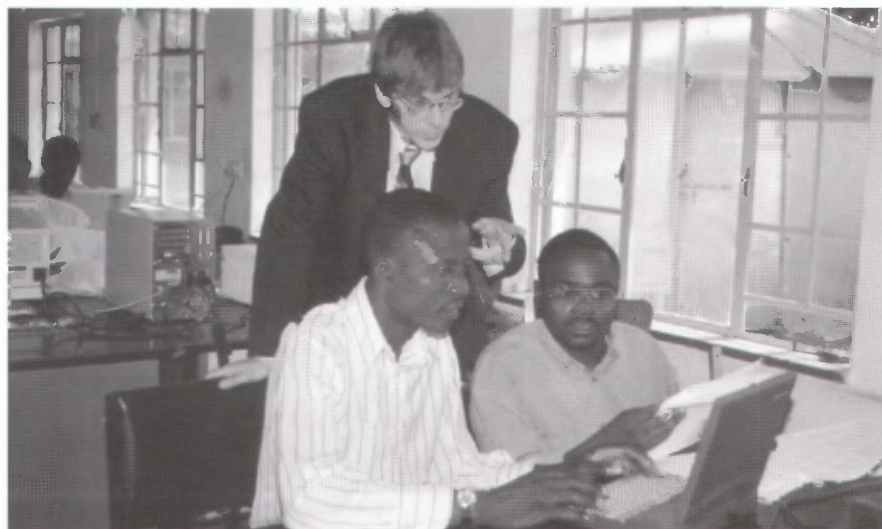
Arbeidet overfor utviklingsland ble videreutviklet i 1994. Det ble besluttet å opprette et eget kontor for internasjonal statistisk rådgivning.

Statistisk sentralbyrå har gitt statistisk rådgivning til utviklingsland i flere tiår. Denne virksomheten er ikke direkte hjemlet i det generelle budsjettet og blir hovedsakelig betalt med oppdragsmidler. For å unngå at denne virksomheten skal bli for tilfeldig, ønsker man å koble fagkompetanse med landkompetanse fra utviklingsland eller Øst-Europa. Dette er bakgrunnen for at Kontor for internasjonal statistisk rådgivning ble etablert fra 1. januar 1995.

Stammen i arbeidet med utviklingsland har vært en samarbeidsavtale

med NORAD og Utenriksdepartementet, et oppdrag om teknisk assistanse til vår søsterinstitusjon i Zambia og et par større modellutviklingsoppdrag. Avtalen med NORAD og UD om konsulentoppdrag for de-

res forvaltningsarbeid dreier seg både om kortsiktige enkeltoppdrag, lengre enkeltoppdrag og serier av oppdrag. Her planlegges det prosjekter i Palestina, Eritrea og Uganda.

Kristian Lønø fra SSB underviser Robert Kaonga og Nelson Nkhoma i statistikkbyrået i Zambia.

340 millioner kroner kostet det å drive SSB i 1994

340 millioner kroner i utgifter - 28 millioner kroner mer enn året før. Det viser Statistisk sentralbyrås 1994-regnskap. Budsjettet for 1995 har en ramme på snaut 332 millioner kroner, 8 millioner kroner mindre enn regnskapet for 1994.

Inntektene over statsoppdraget utgjorde vel 265 millioner kroner i 1994, mens næringsoppdraget i alt var på vel 62 millioner kroner. Av næringsoppdraget utgjorde publikasjonssalg vel 8 millioner.

Statistisk sentralbyrå hadde et negativt driftsresultat for statsoppdraget i 1994. Budsjettet for 1995 er meget stramt med lite rom for store satsninger. Dette skyldes i hovedsak ekstraordinære utgifter i disse to årene; flyttingen til nye lokaler i Oslo og overgangen til PC-basert intervjuing. Underskuddene i de senere år har ført til en sterk reduksjon av de disponible overføringene fra tidligere år, til nær null ved overgangen til 1996.

Lønnsutgiftene falt

Nedgangen i lønnsutgiftene fra 1993 til 1994 under statsoppdraget skyldes i hovedsak reduksjon i Statistisk sentralbyrås overtallighet og inndragning av 27 stillinger som følge av TVINN-prosjektet i Toll- og avgiftsdirektoratet. Økningen i lønnsutgiftene fra 1994 til 1995 kommer i første rekke fra planlegging av folke- og boligtellingsen for år 2000 (ca. 2,0 millioner kroner i lønnsutgifter) og økt EØS-samarbeid (ca. 1 million kroner i lønnsutgifter) (note 1).

Mer til utstyr

Edb-utgiftene omfatter utgifter til vedlikehold, lisenser mv. for utstyr og programvare, kjøp av ekstern datakraft, innkjøp av PC-er, skrivere og annet utstyr. Utgiftsøkningen fra 1994 til 1995 skyldes skifte av teknologi - fra stormaskin til unix-baserte løsninger. Investeringene i bærbare PC-er for SSBs intervjuere ligger også her (note 2).

Den kraftige veksten i utgifter til møbler og inventar - fra 1,3 millioner i 1993 til 5,8 millioner i 1994 - skyldes i første rekke flyttingen, spesielt kjøp av møbler, gardiner og annet utstyr (note 3).

EØS-samarbeidet koster

“Internasjonalt arbeid” omfatter kurs- og reiseutgifter ved faglig samarbeid, og internasjonale kontingenter. I 1993 hadde ikke Statistisk sentralbyrå kontingentutgifter

for å delta i det statistiske programmet i EØS. I 1994 - etter at EØS-avtalen trådte i kraft - utgjorde kontingenten ca. 5,2 millioner kroner. I 1995 er det budsjettet med 7,9 millioner til dette formålet (note 4).

Deler av utgiftene til kurs og reiser innenlands gjelder Statistisk sentralbyrås mange intervjuere. Disse reiste eller gikk på kurs for 1,3 millioner kroner i 1993 og 1,0 million i 1994. I 1995 er det budsjettet med

forts. side 18

Regnskap 1993 og 1994, budsjett for 1995. 1 000 kroner

Noter	Regnskap 1993	Regnskap 1994	Budsjett 1995
Statistisk sentralbyrå samlet			
Utgifter i alt	311 056	339 765	331 791
Inntekter i alt	309 072	327 547	329 073
Refusjon av fødselspenger	0	1 762	0
Driftsresultat	-1 984	-10 456	-2 718
Statsoppdraget			
Utgifter i alt	255 479	274 625	267 391
Lønnsutgifter 1	165 152	161 594	166 984
Driftsutgifter	84 212	101 416	96 107
Edb-utgifter 2	22 439	21 356	24 969
Møbler, inventar 3	1 326	5 810	1 500
Internasjonalt arbeid 4	3 331	8 737	10 120
Reiser, kurs mv. innenlands 5	4 468	4 482	5 155
Husleie mv.	25 620	28 806	27 910
Trykningsutgifter 6	2 746	4 786	2 358
Porto	6 476	7 615	7 305
Telefon	4 757	4 072	4 009
Sakkyndig bistand 7	3 555	7 811	3 328
Rekvisita, forbruksmaterieil	4 016	3 976	4 115
Annet 8	5 478	3 965	5 338
Større nyanskaffelser 9	6 115	11 615	4 300
Inntekter (statsbevilgning)	253 077	265 180	261 900
Refusjon av fødselspenger 10	0	1 762	0
Driftsresultat 11	-2 402	-7 685	-5 491
Næringsoppdraget			
Utgifter i alt	55 577	65 140	64 400
Lønnsutgifter	37 612	45 840	
Driftsutgifter	17 965	19 300	
Edb-utgifter	3 212	3 896	
Møbler, inventar	140	472	
Internasjonalt arbeid	1 612	1 259	
Reiser, kurs mv. innenlands	955	470	
Husleie mv.	2 098	2 154	
Trykningsutgifter	5 875	5 559	
Porto	225	713	
Telefon	946	855	
Sakkyndig bistand	807	1 126	
Rekvisita, forbruksmaterieil	1 032	731	
Annet	1 063	2 065	
Inntekter i alt	55 995	62 367	67 173
Salg av publikasjoner	8 643	8 232	8 173
Oppdrag	47 352	54 135	59 000
Driftsresultat	418	-2 773	2 773

ca. 1,3 millioner til dette (note 5). Økningen i trykningsutgiftene fra 1993 til 1994 skyldes at hustrykkeriet ble lagt ned og erstattet av et kopisenter. Eksterne trykkerier ble engasjert til trykning av mange publikasjoner. I 1995 vil flere av publikasjonene trykkes ved kopisenteret (note 6).

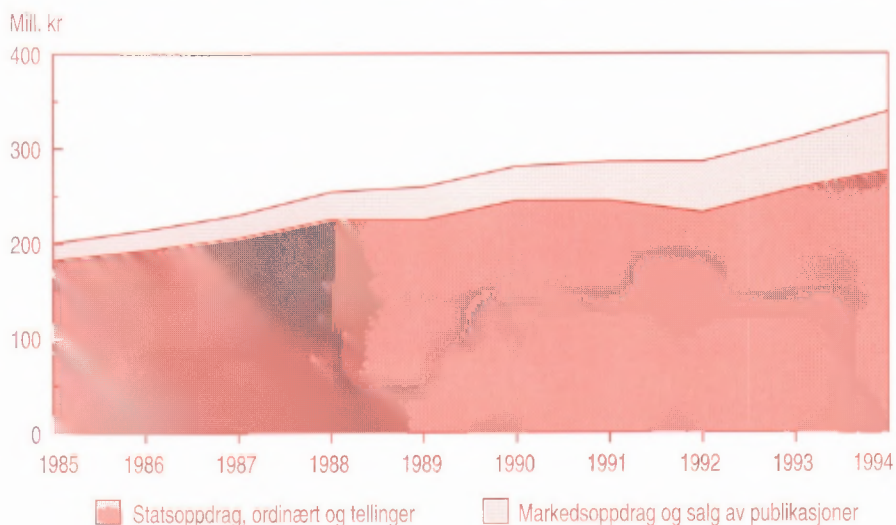
Mye av veksten i utgiftene til sakkyndig bistand kan føres tilbake til flyttingen, ca. 2,5 millioner kroner (note 7).

“Annet”-posten omfatter utgifter til Statistisk sentralbyrås hovedbibliotek og kontorbibliotek ved avdelingene, generelle velferdstiltak og påskjønnelser til ansatte, vedlikehold og drift av maskiner og diverse kontortjenester (note 8).

De nye lokalene medførte også at Statistisk sentralbyrå måtte kjøpe ny hustelefonsentral, til ca. 2,4 millioner kroner. Under posten for “Større nyanskaffelser” er også kabling av datanett, kompaktreoler i bibliotek og diverse andre kjøp tatt med. Resten av beløpet på denne posten ble brukt til edb-investeringer (note 9).

Refusjon av fødselspenger ble regnskapsført for første gang i 1994 og utgjorde da i underkant av 1,8 millioner kroner. I budsjettet for 1995 er det ennå ikke stipulert beløp for slik refusjon (note 10).

Regnskap for 1985-1994. Millioner kroner

Underskuddet dekket av disponible overføringer

Både i 1993 og 1994 ble driftsunderskuddet dekket ved å redusere de disponible overføringene. I 1993 ble overføringene redusert fra 16,8 til 14,4 millioner kroner. I 1994 ble overføringene redusert fra 14,4 til 6,8 millioner. I 1995 legges det opp til å redusere overføringene til ca. 1,3 millioner kroner (note 11).

Kontantprinsipp

Lik andre statsetater fører Statistisk sentralbyrå sitt regnskap etter kontantprinsippet. Dette innebærer at alle utgifter føres når de blir utbetalt og alle innbetalinger inntektsføres når de blir innbetalt.

Regnskapet avsluttes ved at differansen mellom utgifter og inntekter føres på en konto for disponible overføringer. Etter gjeldende retningslinjer gitt av Finansdepartementet kan de disponible overføringene utgjøre inntil pluss/minus 5 prosent av bruttoinntekter, hvis nærmere gitte betingelser er oppfylt.

På flyttefot til Sjøfartsbygningen

I mars flyttet Statistisk sentralbyrå i Oslo til nye og oppussede kontorer i Kongens gate 6. Sjøfartsbygningen ble bygget i perioden 1917 - 1920, og byggets fasader er vernet av Byantikvaren.

Statistisk sentralbyrå leier kontorlokaler av Sjøfartsbygningen Eienoms- og Investment A/S som eies av Major og advokat Eckbos legater.

Da huset ble bygd var det Oslos største moderne forretningsgård. Både fasadene med utsmykning mot

Kongens gate, Rådhusgata og Kirkegata er fredet. Det samme er trapperommene og rotundene (hjørnerommene i de gamle gangene innvendig).

15,6 millioner

Opprinnelig flyttebudsjett var på 12 millioner kroner. De totale utgiftene endte på 15,6 millioner kroner, etter at det i løpet av prosjektperioden ble tilleggsbevilget 3,6 millioner kroner. Grunnlaget for tilleggsbevilgningen var Statistisk sentralbyrås behov for økt areal og bedre tekniske løsninger enn de som det

opprinnelige budsjettet var basert på. Dette gjaldt blant annet ny telefonsentral og sikkerhetsopplegget i bygget. Finansdepartementet bevilget 7 millioner kroner til flyttingen. Resten ble dekket ved interne omprioriteringer og innsparinger pga. lavere husleie enn tidligere.

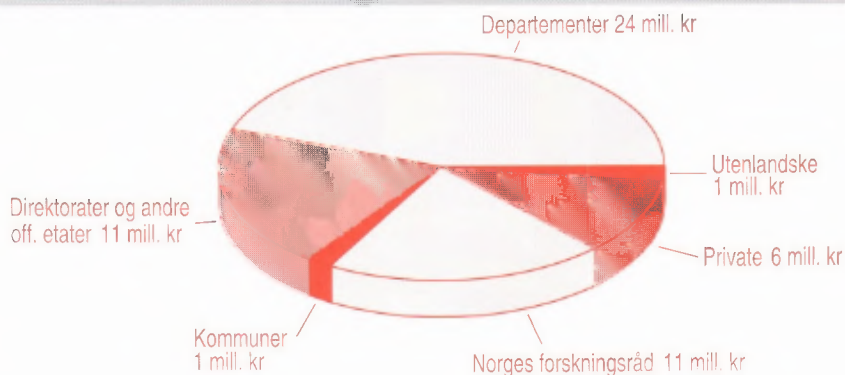
Selve flyttingen gikk stort sett etter planen og kostet 2,5 millioner kroner. Det ble brukt om lag 2,5 årsverk til flyttingen i 1993 og ni årsverk i 1994.

Departementer de største oppdragsgivere

Statistisk sentralbyrå fikk 54 millioner kroner i inntekter fra eksterne oppdragsgivere i 1994. Nesten halvparten av dette kom fra departementene. Salg av publikasjoner innbrakte vel 8 millioner kroner. Samlet ga næringsoppdraget vel 62 millioner kroner i inntekter. Underskuddet på næringsoppdraget på 2,7 millioner kroner skyldes i første rekke forsinkelser i innbetalinger av inntekter.

Direktorater og andre offentlige etater er også store oppdragsgivere. Private utgjør en relativt liten andel. For forskningsvirksomheten er Norges forskningsråd en stor oppdragsgiver. Om lag 80 prosent av Statistisk sentralbyrås virksomhet finansieres over statsbudsjettet. Resten kommer fra salg av statistikk, analyser og Statistisk sentralbyrås publikasjoner. De senere årene har en økende del av virksomheten blitt finansiert direkte av brukerne. Den brukerfinansierte oppdragsvirksomheten omfatter en rekke produkter fra utarbeiding av statistikk, analyser og forskningsprosjekter til salg av publikasjoner. Oppdragene varierer sterkt i størrelse.

Inntekter fra eksterne oppdragsgivere. 1994

Store oppdragsgivere

Offentlige etater og kommuner fikk utført oppdrag for ca. 35 millioner kroner i 1994. Dette er 65 prosent av de totale oppdragsinntektene. Finansdepartementet var den største oppdragsgiveren med 9,8 millioner. Kommunal- og arbeidsdepartementet var den nest største med ca. 6 millioner. Miljøverndepartementet fikk utført arbeid for 2,7 millioner kroner. Ellers var Norges forskningsråd desidert størst, med om lag 11 millioner kroner i 1994.

Bedre økonomistyring

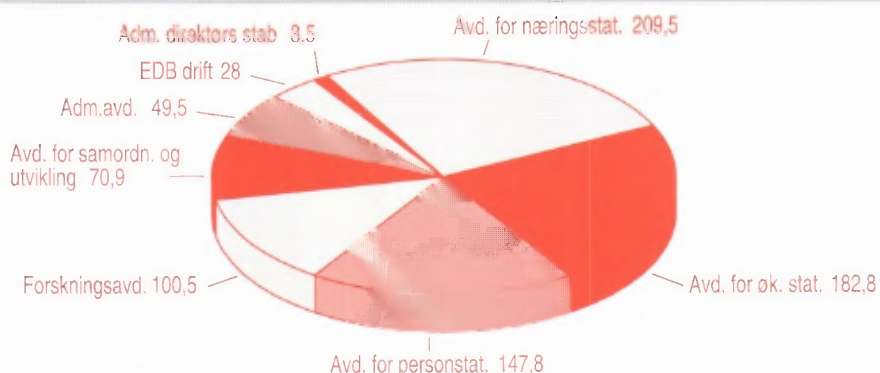
Økonomistyringen er vesentlig forbedret de siste to årene. Dette skyldes både innføringen av nytt økonomisystem, økt innsats i planleggings- og budsjetteringsprosessen, klargjøring av budsjett- og resultatansvar og forbedrede rapporteringsrutiner. I 1993 ble det innført en tertialrapporteringsrutine fra avdelingene til ledelsen, som er videreutviklet og forbedret i 1994.

Ny avdeling for samordning og utvikling

Avdeling for samordning og utvikling ble opprettet i 1994, blant annet for å styrke arbeidet med statistisk samordning, metoder og standarder. Også Seksjon for informasjon og publisering og Edb utvikling ble plassert i denne avdelingen.

Statistisk sentralbyrå har seks ulike avdelinger, i tillegg til administrerende direktørs stab og en edb-seksjon uten avdelingstilknytning. I løpet av 1994 ble det også opprettet et eget kontor for internasjonal statistisk rådgivning. Den største avdelingen i antall årsverk er Avdeling for næringsstatistikk, som består av

Antall årsverk i SSB. 1994

fem seksjoner der alle medarbeiderne arbeider i Kongsvinger. Avdelingen hadde 210 årsverk ved årsskiftet 1994/1995. Nest størst er Avde-

ling for økonomisk statistikk i Oslo med 183 årsverk.

897 ansatte i 1994

897 var ansatt i Statistisk sentralbyrå ved utgangen av 1994, 541 i Oslo og 356 i Kongsvinger. I tillegg hadde SSB rundt 300 intervjuere rundt i landet. I 1995 vil det være færre intervjuere i arbeid.

Vel 200 av de ansatte arbeidet deltid, slik at SSB hadde 796 årsverk i 1994. Dette er 13 flere enn i 1993. Antall ansatte var 878 i 1993. I 1995 vil antall årsverk være omtrent det samme som i 1994.

Nesten en tredel - 32 prosent - av de ansatte har universitets- eller høyskoleutdanning av høyere grad. Av disse er halvparten sosialøkonomer. 4 prosent av de ansatte har universitetsutdanning av lavere grad og 6 prosent har høyskoleutdanning som bibliotekhøyskole, distriktshøyskole og lignende.

Aldersfordelingen blant de ansatte forandres lite fra ett år til neste. Ved utgangen av 1994 var 15 prosent av de ansatte under 30 år, 33 prosent var i alderen 30-39 år, 35 prosent i alderen 40-49 år, 12 prosent i aldersgruppen 50-59 år og 5 prosent var 60 år eller eldre.

Flere med høyere utdanning

De senere årene har det skjedd en kraftig endring i sammensetningen av de ansatte. Det er blitt færre kontormedarbeidere og flere akademikere. Når bortfall av arbeidsoppgaver for Tollvesenet er tatt med, er antall kontorstillinger mer enn halvert i løpet av en fireårsperiode. Dette har vært en nødvendig utvikling. Endringen skyldes bortfall av rutinearbeid og høyere krav til kompetanse.

Utviklingen vil fortsette, som følge av større vekt på utviklings- og analysearbeid, hyppigere internasjonal

kontakt og omlegginger innen edb. I de kommende årene vil særlig teknologiskiftet, omleggingen av intervjuvirksomheten, datafangstprogrammet og nye metoder innen informasjonsformidling kreve medarbeidere med høyere utdanning.

Byråskolen

Statistisk sentralbyrå har egen etats-opplæring, Byråskolen, som i mer enn 30 år har hatt saksbehandleropplæring for kontorfunksjonærene. I alt 22 prosent av de ansatte har gjennomført Byråskolens kurs 3 eller 4. I de siste år har etatsopplæringen i økende grad blitt rettet inn mot hele organisasjonen, med økt vekt på opplæring og videreutdanning også for personer med høyere utdanning.

Opplæring av nye ledere

Et lederrekrutteringsprogram for framtidige ledere i Statistisk sentralbyrå ble satt i gang høsten 1994 med 17 deltakere. Et av målene er å få flere kvinner til lederposisjoner. Programmet er et samarbeid med NIPA - Norsk institutt for personalutvikling og administrasjon. Det avsluttes våren 1995.

Stipendordninger og kurs

Det er etablert en egen stipendordning som gir avdelingene anledning til å få erstattet lønnsutgiftene ved ansettelse av vikar når fast ansatte er på lengre studieopphold. Beløpet som er satt av vil kunne dekke om lag to hele årsverk. Det er dessuten etablert en stipendordning for korte studieopphold eller deltidsstudier.

Slutt etter 30 års innsats for Tolldirektoratet

Nesten 30 års sammenhengende dataregistrering for Toll- og avgiftsdirektoratet ble avsluttet i oktober 1994.

Dette prosjektet startet i 1967, og berørte i gjennomsnitt om lag 65 årsverk. "Toppåret" for dette arbeidet var i 1988, i forbindelse med omleggingen av utenrikshandelsstatistikken. Da var i tillegg til de 65 ordinære 20 ekstra årsverk tilknyttet prosjektet. Ekstraårsverkene falt bort i 1990. I 1991 ble de første faste årsverkene redusert, og deretter har det vært en gradvis nedtrapping. I 1994 falt 27 årsverk bort fra dette dataregistreringsprosjektet.

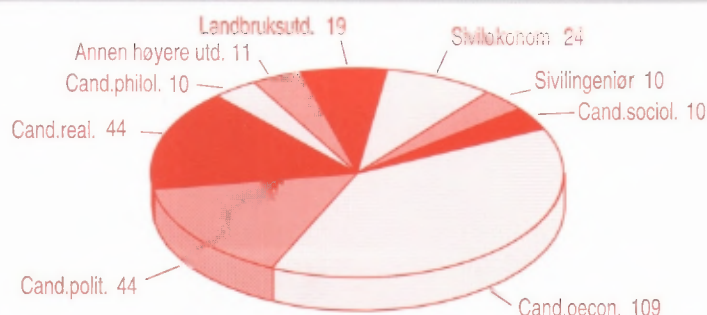
Unngikk oppsigelser i 1994

Det er et mål for Statistisk sentralbyrå å unngå oppsigelser ved overtallighet. I 1994 ble overtalligheten midlertidig løst ved nye dataregistreringsoppgaver.

Den ene oppdragsgiveren var skattefogden, med et oppdrag som bestod i å legge data over på maskinlesbart medium i forbindelse med opprettelsen av skattefogdenes edb-baserte saksbehandlersystem. Dette arbeidet utgjorde 13 årsverk i 1994 og strakk seg noe inn i 1995. Det andre oppdraget er dataregistrering for Statens pensjonskasse. Dette utgjør i alt 90 årsverk i perioden 2. halvår 1994 til og med 1. halvår 1997.

I tillegg til dette er det gjennomført kurs i regi av Byråskolen - SSBs egen kursvirksomhet. Det er rundt 20 deltakere på kurset som vil lede fram til studiekompetanse.

Ansatte med høyere utdanning. Fordeling

Publikasjoner utgitt i 1994

En mer detaljert oversikt over utgitte publikasjoner (med ISBN-nummer), finnes i *Publikasjonsoversikt 1994*.

Norges offisielle statistikk(NOS)

Fiskeristatistikk 1990-1991 (C 093). 135s. 80 kr

Jordbruksstatistikk 1992 (C 110). 167s. 85 kr

Befolkningsstatistikk 1993 Hefte III Oversikt (C 111). 159s. 95 kr

Skogstatistikk 1992 (C 113). 111s. 75 kr

Barnehager og tilbud til 6-åringer i skolen 1992 (C 115). 74s. 70 kr

Pasientstatistikk 1992. 96s (C 116). 70 kr

Statistisk månedshefte nr. 1-12/94. 55 kr pr. hefte

Regionalstatistikk 1994 (C 118-135). 4 188s. 425 kr pr. fylke pr. år

Statistisk varefortegnelse for utenrikshandelen 1994 (C 136). 175s. 95 kr

Commodity List. Edition in English of Statistisk varefortegnelse for utenrikshandelen 1994 (C 137). 138s. 80 kr

Utdanningsstatistikk Universiteter og høyskoler 1. oktober 1992 (C 138). 132s. 80 kr

Utdanningsstatistikk Videregående skoler 1. oktober 1992 (C 139). 102s. 80 kr

Olje- og gassvirksomhet 4. kvartal 1993 Statistikk og analyse (C 140). 66s. 55 kr

Struktur tall for kommunenes økonomi 1991 og 1992 (C 142). 159s. 95 kr

Kulturstatistikk 1992 (C 144). 132s. 80 kr

Avfallsstatistikk Kommunalt avfall 1992 (C 145). 77s. 70 kr

Byggearealstatistikk 4. kvartal 1993 (C 146). 53s. 65 kr

Reiselivsstatistikk 1992 (C 147). 142s. 80 kr

Arbeidsmarkedstatistikk 1993 Hefte I Hovedtall 1994 (C 148). 175s. 95 kr

Utdanningsstatistikk Grunnskolar 1. september 1992 1994 (C 150). 73s. 70 kr

Befolkningsstatistikk 1994 Hefte I Endringstal for kommunar 1992-1994 (C 151). 59s. 70 kr

Skogavvirkning 1992/93 Til salg og industriell produksjon. (C 153) 60s. 70 kr

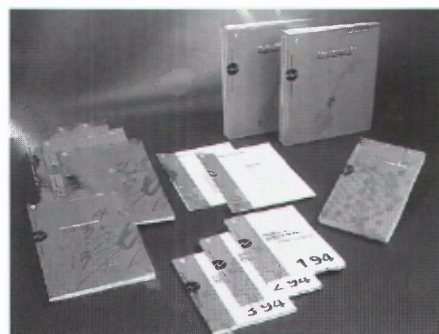

Foto: Tommy Normann Hansen.

Sosialstatistikk 1992 (C 154). 77s. 70 kr

Dødsårsaker 1992 Hovedtabeller (C 155). 142s. 80 kr

Olje- og gassvirksomhet 1. kvartal 1994 Statistikk og analyse (C 156). 74s. 55 kr

Elektrisitetsstatistikk 1992 (C 157). 91s. 70 kr

Byggearealstatistikk 1993 (C 158). 86s. 70 kr

Kriminalstatistikk 1992 (C 160). 140s. 80 kr

Statistisk årbok 1994 (C 161). 495s. 95 kr

Industristatistikk 1992 (C 162) Næringstall. 127s. 80 kr
Utenrikshandel 1993 (C 163). 340s. 140 kr

Stortingsvalget 1993 (C 170). 146s. 80 kr

Regnskapsstatistikk 1992 Industri og varehandel (C 171). 156s. 95 kr

Olje- og gassvirksomhet 2. kvartal 1994 Statistikk og analyse. (C 172). 75s. 55 kr

Byggearealstatistikk 1. kvartal 1994 (C 173). 60s. 65 kr

Forretningsmessig tjenesteyting 1992 (C 174). 48s. 70 kr

Jaktstatistikk 1993 (C 175). 55s. 70 kr

Framskrivning av folkemengden 1993-2050 Nasjonale og regionale tall (C 176). 166s. 95 kr

Varehandelsstatistikk 1992 (C 177). 1994. 74s. 80 kr

Veitrafikkulykker 1993 (C 178). 106s. 80 kr

Bygge- og anleggsstatistikk 1992 (C 179). 57s. 70 kr

Byggearealstatistikk 2. kvartal 1994 (C 180). 60s. 65 kr

Lønnsstatistikk 1993 (C 181). 134s. 80 kr

Standard for næringsgruppering (C 182). 144s. 95 kr

Energistatistikk 1993 (C 183). 131s. 80 kr

Befolkningsstatistikk 1994 Hefte II Folkemengd 1. januar. (C 184) 148s. 80 kr

Utdanningsstatistikk Grunnskolar 1. september 1993 (C 186). 70s. 70 kr

Barnehager og tilbud til 6-åringer i skolen 1993 (C 187). 76s. 70 kr

Olje- og gassvirksomhet 3. kvartal 1994. Statistikk og analyse (C 189). 121s. 55 kr

Sjøfart 1993 (C 190). 130s. 80 kr

Standard for kommuneklassifisering 1994 (C 192). 60s. 70 kr

Sosiale og økonomiske studier (SØS)

En økonometrisk analyse av utviklingen i importandelene for industrivarer 1968-1990/Bjørn E. Naug (084). 78s. 95 kr

Prisdannelse og faktoretterspørsel i norske næringer/Einar Bowitz og Ådne Cappelen (085). 177s. 125 kr

Modelling Regional Producer Behaviour - A Survey/Klaus Mohn (086). 71s. 95 kr

Old-Age Pensions, Retirement Behaviour and Personal Saving A Discussion of the Literature/Knut A. Mag-nussen (087). 69s. 95 kr

Regional analyse av arbeidsmarked og demografi Drivkrefter og utviklingstrekk belyst ved modellsystemet REGARD/Klaus Mohn, Lasse S. Stambøl og Knut Ø. Sørensen (088). 165s. 125 kr

Sociodemographic Studies of Fertility and Divorce in Norway with Emphasis on the Importance of Economic Factors/Øystein Kravdal (090). 261s. 155 kr

Foto: Tommy Normann Hansen.

Statistiske analyser (SA)

Naturressurser og miljø 1993 (002). 153s. 115 kr

Natural Resources and the Environment 1993 (003). 160s. 115 kr

Rapporter (RAPP)

Stochastic Simulation of KVARTS 91/Dag Kolsrud (93/20). 70s. 95 kr

Noen konsekvenser av petroleumsvirksomheten for norsk økonomi/Torstein Bye, Ådne Cappelen, Torbjørn Eika, Øystein Gjelsvik, Øystein Olsen (94/01). 54s. 95 kr

Tilbud og etterspørsel etter ulike typer arbeidskraft/Wenche Drzwi, Lisbeth Lerskau, Øystein Olsen og Nils Martin Stølen (94/02). 56s. 95 kr

Tilbud av arbeidskraft i Norge En empirisk analyse på kvartalsdata for perioden 1972 til 1990/Hilde-Marie Branæs Zakariassen (94/03). 100s. 110 kr

Resultatkontroll jordbruk 1993 Til-tak mot avrenning av nærings-salter og jorderosjon (94/04). 96s. 95 kr

A Growth Model of Norway with a Two-way Link to the Environment/Haakon Vennemo (94/05). 57s. 95 kr

Feriereiser 1992/93/Odd Frank Vaage (94/06). 49s. 80 kr

Prisindekser for boligmarkedet/Magnar Lillegård (94/07). 31s. 80 kr

Inntekt, levekår og sysselsetting for pensjonister og stønadsmottakere i folketrygden/Grete Dahl, Else Flittig og Jorunn Lajord (94/08). 57s. 95 kr

Estimering av en makrokonsum-funksjon for ikke-varige goder 1968-1991/Leif Brubakk (94/09). 42s. 80 kr

Syke- og fødselspenger i mikrosimuleringsmodellen LOTTE/ Marie W. Arneberg og Thor Olav Thoresen (94/10). 37s. 80 kr

Monetarism and Structural Adjust-ment - The Case of Mozambique/Klaus Mohn (94/11). 48s. 80 kr

Kraftkontrakter til alminnelig for-syning i 1993 Priser, kvantum og leveringsbetingelser/Tom Langer

Andersen, Ole Tom Djupskås og Tor Arnt Johnsen (94/12). 53s. 80 kr

Yrkesstart og familiestiftelse En analyse av sentrale begivenheter i menns livsløp/Svein Blom (94/13). 53s. 95 kr

Inntekter fra utvinning av norske naturressurser Noen teoretiske be-traktninger/Ashjørn Aaheim (94/14). 30s. 80 kr

Utenlandske statsborgere og Kom-munestyre og Fylkestingsvalget 1991/Trine Dale og Arne Faye (94/15). 100s. 110 kr

En økonometrisk analyse av lager-tilpasningen i norske industrisekto-erer/Tom-Andre Johansson (94/16). 46s. 80 kr

Flytting, utdanning og arbeidsmar-ked 1986-1990/ Lasse Sigbjørn Stambøl (94/17). 60s. 95 kr

Framskrivning av utslipp til luft i Norge En modelldokumentasjon/ Anne Brendemoen, Mona I. Hansen og Bodil M. Larsen (94/18). 55s. 95 kr

MSG-5 A Complete Description of the System of Equations/Erling Holmøy, Gunnar Norden and Birger Strøm (94/19). 209s. 155 kr

A Computable General Equilibrium Model for Tanzania/Ragnhild Bals-vik and Anne Brendemoen (94/20). 50s. 80 kr

Skatter og overføringer til private Historisk oversikt over satser mv. Årene 1975-1994 (94/21). 82s. 95 kr

Brukerkontakter i helsesøstertjenes-ten En utvalgsundersøkelse/Jon Erik Finnvoll (94/22). 58s. 95 kr

Bomiljø og ulikhet Om fordeling og endring av miljøproblemer på bo-stedet/Anders Barstad (94/23). 69s. 95 kr

Framskrivning av sysselsettingen i kommuneforvaltningen/Audun Langørgen (94/24). 33s. 80 kr

Norsk medlemskap i EU - en makro-økonomisk analyse/Einar Bowitz, Taran Fæhn, Leo Andreas Grünfeld og Knut Moum (94/25). 46s. 95 kr

Militærutgifter i utviklingsland Metodeproblemer knyttet til måling av militærutgifter i norske programland/Mette Rolland (94/26). 42s. 80 kr

Kohort- og periodefruktbarhet i Norge 1820-1993 Cohort and Period Fertility for Norway 1820-1993/Helge Brunborg og Svenn-Erik Mamelund (94/27). 77s. 95 kr

Utviklingsoppdrag i Sri Lanka/Petter Jakob Bjerve (94/28). 26s. 80 kr

Dokumentasjon av prosjektet LOTTE-TRYGD/Marie W. Arneberg (94/29). 40s. 80 kr

Estimering av investeringsrelasjoner med installasjonskostnader/Elin Berg (94/30). 86s. 95 kr

En indikator for effekter av næringspolitiske tiltak i en økonomi karakterisert ved monopolistisk konkurranse/Torbjørn Hægeland (94/31). 86s. 95 kr

Discussion Papers (DP)

The Existence of Factor Substitution in the Primary Aluminium Industry/Kjersti-Gro Lindquist (106). 47s.

Depletion of Fossil Fuels and the Impacts of Global Warming/Snorre Kverndokk (107). 40s.

Precautionary Saving and Old-Age Pensions/Knut A. Magnussen (108). 41s.

Investment and Financial Constraints An Empirical Analysis of Norwegian Firms/Frode Johansen (109). 36s.

The Volatility of Oil Wealth under Uncertainty about Parameter Values/Kjell Arne Brekke and Pål Børing (110). 24s.

Foreign Control and Norwegian Manufacturing Performance/Margaret J. Simpson (111). 46s.

Correlated Measurement Errors, Bounds on Parameters, and a Model of Producer Behavior/Yngve Willassen and Tor Jakob Klette (112). 46s.

Car Ownership and Private Car Use A Microeconomic Analysis Based on Norwegian Data/Dag G. Wetterwald (113). 19s.

Does Improved Environmental Policy Enhance Economic Growth? Endogenous Growth Theory Applied to Developing Countries/Knut Einar Rosendahl (114). 26s.

The Future Burden of Public Pension Benefits A Microsimulation Study/Leif Andreassen, Dennis Fredriksen and Olav Ljones (115). 28s.

Car Ownership Decisions in Norwegian Households/Anne Brendemoen (116). 25s.

A Micromodel of Local Government Spending Behaviour in Norway/Audun Langørgen (117). 47s.

Utilitarianism, Equivalence Scales and Logarithmic Utility/Kjell Arne Brekke (118). 10s.

Sufficient Welfare Indicators Allowing Disagreement in Evaluations of Social Welfare/Kjell Arne Brekke, Hilde Lurås and Karine Nyborg (119). 32s.

RD, Scope Economies and Company Structure: A "Not-so-Fixed Effect" Model of Plant Performance/Tor Jakob Klette (120). 41s.

A Generalization of Hall's Specification of the Consumption Function/Yngve Willassen (121). 32s.

Effective Rates of Assistance for Norwegian Industries/Erling Holmøy, Torbjørn Hægeland and Øystein Olsen (122). 26s.

On Equity and Public Pricing in Developing Countries/Klaus Mohn (123). 22s.

Criminometrics, Latent Variables, Panel Data, and Different Types of Crime/Jørgen Aasness, Erling Eide and Terje Skjerpen (124). 72s.

Errors in Variables and Panel Data: The Labour Demand Response to Permanent Changes in Output/Erik Biørn and Tor Jakob Klette (125). 55s.

Do Norwegian Firms Form Extrapolative Expectations?/Ingvild Svendsen (126). 40s.

The Inconsistency of Common Scales Estimators when Output Prices are Unobserved and Endogenous/Tor Jakob Klette and Zvi Griliches (127). 36s.

Carbon Taxes and the Petroleum Wealth/Knut Einar Rosendahl (128). 33s.

Testing Rational Expectations in Vector Autoregressive Models/Søren Johansen and Anders Rygh Swensen (129). 16s.

Estimating Price-Cost Margins and Scale Economies from a Panel of Microdata/Tor Jakob Klette (130). 37s.

Monetary Aspects of Business Cycles in Norway An Exploratory Study Based on Historical Data/Leo Andreas Grünfeld (131). 34s.

Testing for Market Power in the Norwegian Primary Aluminium Industry/Kjersti-Gro Lindquist (132). 33s.

RD, Spillovers and Performance among Heterogeneous Firms An Empirical Study Using Microdata/Tor Jakob Klette (133). 39s.

Adjusting NNP for instrumental or defensive expenditures An analytical approach/Kjell Arne Brekke and Hanne A. Gravningsmyhr (134). 25s.

Reprint series (REPR)

Feilslegen politikk? Analyse og vurdering av den makroøkonomiske politikken i 1986-1992/Petter Jakob Bjerve (067) 9 s.

Engel Functions, Panel Data and Latent Variables/Jørgen Aasness, Erik Biørn and Terje Skjerpen (068). 30s.

Environmental Quality Indicators: Background, Principles and Examples from Norway/Knut H. Alfsen and Hans Viggo Sæbø (069). 24s.

Discrete and Continuous Choice, Max-Stable Processes and Independence from Irrelevant Attributes/John K. Dagsvik (070). 29s.

Beregningsutvalg og lønnsoppgjør/Svein Longva (071). 16s.

Tidsskrifter og andre periodiske publikasjoner

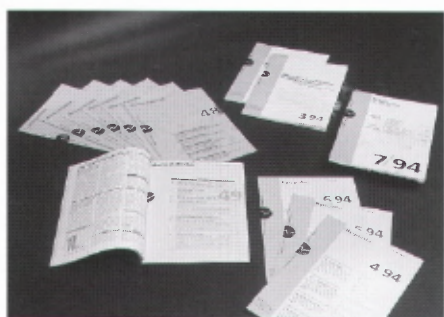

Foto: Tommy Normann Hansen.

Ukens statistikk (nr. 1-51/52).
Samfunnsspeilet (nr. 1-4)
Økonomiske analyser (nr. 1-9)
Bank- og kredittstatistikk. Aktuelle tall (nr. 1-27)
Byggeinfo (nr. 1-12)
Economic Survey (nr. 1-4)
Månedstatistikk over utenrikshandelen (nr. 1-12)

Elektroniske produkter

Nordisk statistikk på CD-ROM 1994: Statistikk uten grenser, med programvaren PC-Axis for bearbeiding og grafikk. Brukerhåndbok foreligger.

Norsk statistikk på diskett 1994 i PC-Axis- eller regnearkformat.

SSB-data online, en database med pressemeldinger, statistikk fra de fleste områder, tilbakegående tall og oversikt over publikasjonstitler og -tabeller.

Publisering utenfor Statistisk sentralbyrå

Artikler i internasjonale tidsskrifter

Birkelund, H., Eystein Gjelsvik and Morten Aaserud: The EU Carbon/Energy Tax: Effects in a Distorted Energy Market, *Energy Policy* 22, 657-665.

Blom, S.: Marriage and Cohabitation in a Changing Society: Experience of Norwegian Men and Women Born in 1945 and 1960, *European Journal of Population* 10, 1994, pp. 143-173.

Brekke, K.A.: Net National Product as a Welfare Indicator, *Scandinavian Journal of Economics* 96, 2, 241-252.

Brekke, K.A. and Bernt Øksendal: Optimal Switching in an Economic Activity under Uncertainty, *SIAM Journal of Control and Optimization* 32, 4, 1020-1036.

Brendemoen, A. and Haakon Vennemo: A Climate Treaty and the Norwegian Economy: A CGE Assessment, *Energy Journal* 15, 1, 77-93.

Brunborg, H. and N. Keilman: "MOSART-H: A combined micro-macro model for simulation of households". Kommer i C. Lundh et al. (eds.): *Demography, Economy and Welfare*, Scandinavian Population Studies vol. 10.

Courgeau, D., N. Keilman et E. Lelièvre: Estimation d'un quotient à l'aide de données agrégées. Notes et Documents, *Population* 1, 1994, pp. 229-232.

Dagsvik, J.K.: Discrete and continuous choice, max-stable processes, and independence from irrelevant attributes, *Econometrica* 62, 1179-1205.

Dagsvik, J.K.: How large is the class of generalized extreme value models? *Journal of Mathematical Psychology*. (forthcoming)

Dagsvik, J.K. and Boyan Jovanovic: Was the great depression a low level equilibrium? *European Economic Review* 38, 1711-1729.

Glattre, E. and Ø. Kravdal: Male and female parity and risk of thyroid cancer. *International Journal of Cancer* 58, pp. 616-617.

Keilman, N.: Translation formulae for non-repeatable events, *Population Studies* 48(2) 1994, pp. 341-357.

Keilman, N. and E. van Imhoff: Cohort quantum as a function of time-dependent period quantum for non-repeatable events. Akseptert for publisering i *Population Studies*.

Kravdal, Ø.: The importance of economic activity, economic potential, and economic resources for the timing of first births in Norway, *Population Studies* 48, pp. 249-267.

Kravdal, Ø.: Is the relationship between childbearing and cancer incidence due to biology or lifestyle? Examples of the importance of using data on men. To appear in *International Journal of Epidemiology*

Klette, T.J.: Strategic trade policy for exporting industries: More general results in the oligopolistic case, *Oxford Economic Papers* 46, 296-310.

Kverndokk, S.: Global CO2 Agreements: A Cost Effective Approach. *Energy Quarterly* xxiv, 3, 176-187.

Vennemo, H.: Tax reform with sub-additive and nested-additive preferences, *Economics Letters* 46, 61-67.

Mork, K., Øystein Olsen and Hans Terje Mysen: "Macroeconomic responses to oil price increases and decreases in seven OECD countries, *The Energy Journal* 15, 19-36.

Artikler i norske tidsskrifter

Brekke, K.A. and Annegrete Bruvoll: Måleininga er viktig i nytte-kostnadsanalyser, *Sosialøkonomen* 1994, 11, 26-30.

Bruvoll, A.: Nytte-kostnadsanalyser - kva er moralen?, *Alternativ framtid* 4/1994, 40-46.

Bye, T., Ådne Cappelen and Per Richard Johansen: Oljeprisfall - hva så? *Sosialøkonomen* 1994, 3, 2-6.

Cappelen, Å.: Finanspolitikken innenfor den europeiske monetære union. *Vardøger*, 1994, 22, 136-148.

Holtmark, B.: Generasjonsregnskapet var tynt vurdert, *Sosialøkonomen* 1994, 4, 30-32.

Mohn, K.: Den regionale sysselsettingen gjennom 1990-årene. *Plan* nr. 5-6, 1994, 58-61.

Olsen, K. and Haakon Vennemo: Formue, sparing og vekst: En analyse av langtidsprogrammets perspektiver, *Sosialøkonomen* 1994, 9, 33-38.

Stølen, N.M.: Hvilke muligheter gir det norske systemet for lønnsdannelse til å få til en varig økning i sysselsettingen i Norge? *Norsk Økonomisk Tidsskrift*, 107, 101-125.

Bøker og kapitler i bøker

Aasness, J., Erling Eide and Terje Skjerpen: "Criminometric analyses using equilibrium models, latent variables and panel data" in: Eide, E. (in collaboration with J. Aasness and T. Skjerpen): *Economics of Crime - Deterrence and the rational offender*, Contributions to Economic analysis 227, North-Holland 1994, 187-243, 263-332.

Andersen, A.S.: "Om å måle levekår". I Fredrik Engelstad (red.): *Levekår og fordelingsproblemer*. ISF Rapport 94:17.

Bjerkholt, O. (ed.): *Foundations of Econometrics. The Selected Essays of Ragnar Frisch*. Two Vols. London: Edward Elgar Publishing, 1995.

Bowitz, E. and Ådne Cappelen: "Sysselsetting og arbeidsledighet i relasjon til trygdesystemet in D. Brunsgård, A. Hatland and A. Syse (eds.): *Folketrygden mellom håp og bekymring*. Ad. Notam, Gyldendal, 1994, 47-79.

Bowitz, E. and Ådne Cappelen: "Velferdstatens økonomiske grunnlag)" in A. Hartland, S. Kuhle og T.I. Romøren (eds.): *Den norske velferdstaten*, Ad. Notam, Gyldendal, 1994, 47-79.

Bringedal, B. and Haakon Vennemo: *Arbeid og levekår. Innføring i sosialøkonomi for samfunnsfagene*, Universitetsforlaget, 1994.

Brunborg, H.: "Befolkningsutviklingen in N. C. Stenseth, K. Paulsen and R. Karlsen (eds.): *Afrika - natur, samfunn og bistand*. Oslo: Ad Notam, Gyldendal, 1995, 159-177.

Frisch, R.: *Troen på nøkken*. Selection and Introduction by Jens Chr. Andvig, Olav Bjerkholt and Tore Thonstad. Oslo: Scandinavian University Press, 1995.

Gleditsch, N.P., Ådne Cappelen and Olav Bjerkholt: *The Wages of Peace*, Sage Publications, London 1994.

Gonnot, J.-P., N. Keilman and C. Prinz (eds.): *Social Security, Household and Family Dynamics in Aging Societies*. Kommer ut hos Kluwer Academic Publishers, våren 1995, ca. 225 s.

- Aktuelle bidrag:
- Introduction (N. Keilman and C. Prinz)
 - Modelling the dynamics of living arrangements (N. Keilman and C. Prinz)
 - Conclusions and evaluation (N. Keilman, J.-P. Gonnot and C. Prinz)

Keilman, N.: "Household concepts and household definitions in Western Europe: Different levels but similar trends in household developments". Kommer i E. van Imhoff, A. Kuijsten, P. Hooimeijer, and L. van Wissen (eds.): *Household Demography and Household Modelling*, Plenum Series in Demographic Methods and Population Analysis.

Keilman, N.: "Trends in household developments: Consequences of different definitions". Kommer i J. Duchêne and G. Wunsch (eds.): *Collecte et Comparabilité des Données Démographiques et Sociales en*

Europe - The Collection and Comparability of Demographic and Social Data in Europe, våren 1995.

Kverndokk, S.: "Coalitions and Side Payments in International CO2 Treaties" in E.C. van Ierland (ed.): *International Environmental Economics, Theories, Models and Applications for Climate Change, International Trade and Acidification*, Elsevier Science Publishers, Amsterdam, 1994, 45-76.

Kverndokk, S.: *Essays on cost-effectiveness, efficiency and justice in international CO2 agreements*. Economic dissertation No. 22, 1994. Department of Economics, University of Oslo.

Noack, T.: "Familien i endring". I A. Hatland og A. Syse (red.): *Et nødvendig gode? Folketrygdens plass i Velferds-Norge*. Ad notam, Gyldendal, Oslo 1994.

Noack, T.: "Tar vi mindre vare på hverandre? Omsorg og nettverk gjennom livet". I I. Frønes og A. Hompland (red.): *Den nye barne- og familiebooka*, s. 27-34. Universitetsforlaget, Oslo 1994.

Noack, T.: "Når ble to-barnsfamilien vanlig? Færre barn og nye fødselsmønstre". I I. Frønes og A. Hompland (red.): *Den nye barne- og familiebooka*, s. 35-43. Universitetsforlaget, Oslo 1994.

Noack, T.: "Hvem lever vi sammen med og hvor lenge? Ekteskap, samboerskap og samlivsbrudd". I I. Frønes og A. Hompland (red.): *Den nye barne- og familiebooka*, s. 100-109. Universitetsforlaget, Oslo 1994.

Noack, T.: "Europeisk fruktbarhet - mange likhetstrekk, men ikke et felles mønster". *Familieåret*. Barne- og familiedepartementet nr. 5 1994.

Noack, T.: "Kjernefamiliens fall - myte eller realitet". *Familieåret*. Barne- og familiedepartementet nr. 5 1994.

Noack, T. og M. Rønsen: "Når er det tid for barn? Livsløp, utdanning, jobb og familie". I I. Frønes og A. Hompland (red.): *Den nye barne-*

og *familieboka*, s. 80-87. Universitetsforlaget, Oslo 1994.

Noack, T., M. Rønsen, I. Texmon og L. Østby: "Utdanning, jobb og familie i ungdomsår og tidlige voksenår. En sammenlikning av livsløpet til kvinner født i 1945 og 1960". I *Epidemiologisk forskning om sammenhengen mellom miljø og helse*, Norges forskningsråd 1994.

Mjøset L., Ådne Cappelen, Jan Fagerberg and Bent Sofus Tranøy: "Changing the Model" in P. Andersen & P. Canniller (eds.): *Mapping the West European Left*, London, 1994, 55-76.

Rønsen, M.: "Day care centers: Impacts on fertility and maternal employment". In A. I. H. Borge, E. Hartman and S. Strøm (eds.): *Day care centers: Quality and Provision*. Conference Report, National Institute of Public Health, Oslo 1994.

Østby, L.: "Hvor forskjellige er de fra oss? Familier fra andre kulturer". I I. Frønes og A. Hompland (red.): *Den nye barne- og familieboka*, s. 118-124. Universitetsforlaget, Oslo 1994.

Andre publikasjoner

Alfsen, K.H.: *Secondary benefits of reduced fossil fuel combustion*. Proceedings from Seminar on External Effects in the Utilisation of Renewable Energy, The Technical University of Denmark, Lyngby.

Aune, J., Anne Brendemoen, Solveig Glomsrød and Vegard Iversen: *Modelling Structural Adjustment Policies and Land Degradation Processes in Tanzania*. Ecology and Development Papers No. 13, Agricultural University of Norway, Ås.

Brunborg, H., Knut Fylkesnes and Roland Msiska: *Zambia: The current HIV/AIDS situation and future demographic impact*. Background paper I. The socio-economic impact of AIDS in Zambia. National AIDS Prevention and Control Programme, Ministry of Health, Lusaka.

Brunvoll, F., P. Schøning, S. Rübberdt, P. Theodorsen, G. Kielland og S. Midtland (red.): *Naturmiljøet i*

tall 1994. Oslo: Universitetsforlaget.

Golombek, R., Eystein Gjelsvik and Knut Einar Rosendahl: *Effects of Liberalizing the Natural Gas Market in Western Europe*. Memorandum No. 5, 1994, University of Oslo.

Grünfeld, L.A.: *Functional and parametric models of socially interdependent consumer behaviour*. Working paper 11/94, Centre for Development and the Environment (SUM), University of Oslo.

Johansen, P.R.: "Maastricht-avtalen og europeisk økonomi våren 1994 - status og ulikheter" in G. Gaarder (ed.): *Hvor går EU? Hva er igjen etter Maastricht-avtalen?*, Europaprogrammet, 4/1994, 35-46.

Kaurin, Å.: *Avfallsstatistikk i Norden - terminologi og klassifisering*. Tema Nord 1994:605. Nordisk Ministertåd

Kolsrud, D. and R. Nymo: *Wage-price inflation and the open economy real wage curve*. Arbeidsnotat (Working Paper) 1994/11, Norges Bank, Oslo.

Naug, B. and Ragnar Nymo: *Import Price Formation and Pricing to the Market: A Test on Norwegian Data*, Arbeidsnotater (Working Paper) 1993/9, Norges Bank, Oslo.

Nordisk Ministerråd: *Women and Men in the Nordic Countries. Facts and Figures 1994*. Nord 1994:3. Akademika, Oslo. (Randi Kjeldstad norsk medlem av redaksjonen.)

Stølen, N.M.: *Sysselsetting og arbeidsledighet i Norge gjennom de to siste tiårene*. Rapport fra konferanse om sysselsetting og arbeidsledighet. Norwegian Research Council, Oslo (forthcoming 1995).

Svendsen, I.: *Testing the Formation of Expectations Using Norwegian Microeconomic Data*, Selected Papers submitted to the 21st Cirt conference 1993 in Stellenbosch, CIRET studier 48, Center for International Research on Economic Tendency Surveys, München 1994.

Sørli, K.: *Unge innvandreres flytting i Norge. 15 årskull fulgt fra 1976 til 1991*. NIBR-rapport 1994:5.

Sørli, K.: Innvanderne og flyttemønsteret, *Regionale trender* nr. 1/94.

Sørli, K.: *Migration in life course perspective: Base concept and methodological approach to the use of the migratory history database. A description of an analysis tool*. Note, NIBR/SSB, May 1994.

Publikasjoner utgitt av Statistisk sentralbyrå		
	1993	1994
I alt	269	265
Norges offisielle statistikk (NOS)	51	80 ¹
Analysepublikasjoner	72	74
Sosiale og økonomiske studier (SØS)	3	6
Statistiske analyser (SA)	1	2
Rapporter (RAPP)	33	32
Reprint Series (REPR)	7	5
Discussion Papers (DP)	28	29
Tidsskrifter	146	111
Statistisk månedshefte	12	-
Ukens statistikk	48	48
Økonomiske analyser	8	9
Economic Survey	4	4
Månedstatistikk over utenrikshandelen	13	13
Bank- og kredittstatistikk. Aktuelle tall	27	21
Samfunnsspeilet	4	4
Regionalstatistikk	18	-
Bygginfo	12	12

¹Inkluderer Statistisk månedshefte og Regionalstatistikk i 1994.

Avdeling	Seksjon	Kontor
Økonomisk statistikk (200) Ljones Olav	Nasjonalregnskap (210) Simpson Liv H.	Administrasjon (202) Svinset Anne-Britt
	Miljøstatistikk (220) Hornstvedt Svein	Edb (203) Gløersen Rune
	Utenrikshandel, energi og industristatistikk (230) Bleskestad Bjørn	
	Økonomiske indikatorer (240) Andersen Tom L.	
	Offentlige finanser og kredittmarkedsstatistikk (250) Rømo Anna	
	Arbeidsmarkedsstatistikk (260) Næsheim Helge N.	
Personstatistikk (300) Iverson Gunvor	Demografi og levekårsforskning (310) Østby Lars	Administrasjon (302) Halvorsen Gro
	Befolknings- og utdanningsstatistikk (320) Severeide Paul Inge	Edb (303) Thirud Truls
	Helse- og sosialstatistikk (330) Korbøl Leif	
	Intervjuundersøkelser (340) Haraldsen Gustav	
Næringsstatistikk (400) Lund Nils Håvard	Bedriftsregister (410) Furseth Jan O.	Administrasjon (402) Børke Sindre
	Inntekts- og lønnsstatistikk (420) Smøgele Per Ove	Edb (403) Pellerud Terje Stener
	Primærnæringsstatistikk (430) Lianes Sigurd	
	Samferdsel, bygg og tjenestestatistikk (440) Lystad Jan-Erik	
	Dataregistrering (450)	
Forskning (500) Bjerkholt Olav	Offentlig økonomi og personmodeller (510) Stølen Nils Martin	Administrasjon og edb (502) Vaagen Otto Gerhard
	Ressurs- og miljøøkonomi (520) Alfsen Knut H.	
	Makroøkonomi (530) Cappelen Ådne	
	Mikroøkonometri (540) Aasness Jørgen	
Administrasjon (600) Finstad Hanne	Budsjett og regnskap (630) Thorkildsen Thor S.	Fellestjenester, Oslo (602) Engelstad Geten
		Fellestjenester, Kvgr. (603) Møller Eva F. Otterdahl
		Personalutvikling (604) Schlietz Anne Grete
Samordning og utvikling (700) Sæbø Hans Viggo	Edb utvikling (710) Turtumøygard Stein	
	Statistiske metoder og standarder (720) Solheim Leiv	
	Informasjon og publisering (730) Skranefjell Anne	
Enheter uten avdelings-tilknytning	Edb drift (830) Vangli Bent	Internasjonal statistisk rådgivning (840) Wold Bjørn K.

**Statistisk sentralbyrås
re**

lielsen Åge

**Administrerende direktør
(100)**

Longva Svein

C *Returadresse:*
Statistisk sentralbyrå
Postboks 8131 Dep.
N-0033 OSLO

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway